

Załącznik do Uchwały
Nr 231/2022 z dnia 28.04.2022 r.
Rady Powiatu Ząbkowickiego
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych dla Powiatu Ząbkowickiego
na lata 2022 – 2027

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA POWIATU ZĄBKOWICKIEGO NA LATA 2022 – 2027

Ząbkowice Śląskie, 15 marca 2022 r.

Spis treści

Wstęp	3
Metodologia	4
Diagnoza	5
Informacje ogólne	5
Ludność.....	6
Bezrobocie.....	10
Niepełnosprawność.....	30
Pomoc społeczna.....	43
Niedostosowanie społeczne, przestępczość.....	53
Zasoby powiatu	55
Analiza SWOT	59
Spis tabel	82
Spis wykresów	85

Wstęp

Strategia rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Ząbkowickiego jest odpowiedzią na potrzebę stworzenia spójnego systemu pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Wytycza ona również kierunki działania w celu osiągnięcia pomyslnych warunków dla rozwoju społeczności lokalnej. Adresatem strategii jest społeczność zamieszkała na terenie Powiatu Ząbkowickiego.

Strategia stanowi podstawę lokalnej polityki społecznej, której zadaniem jest zbudowanie w miarę spójnego i skutecznego systemu ochrony bezpieczeństwa socjalnego członków naszej społeczności tak, aby dać im możliwość i gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań.

Podstawą rozwoju każdej społeczności jest jej zdolność stawiania i realizowania celów oraz potrzeb w taki sposób, by zapewnić przeżycie i samorealizację jej członków. Zasadne jest zatem budowanie systemu opartego na działalności potencjałów środowiska lokalnego i wykorzystanie w związku z tym w większym stopniu organizacji pożytku publicznego.

Pracę nad opracowaniem strategii poprzedziła analiza sytuacji społecznej powiatu. Dokument ten uwzględnia stan jednostek pomocy społecznej o charakterze lokalnym oraz zasoby powiatu, na które składają się nie tylko formalne, ale i nieformalne grupy, organizacje i stowarzyszenia.

Dokument ten opracował Zespół powołany przez Zarząd Powiatu. Na etapie opracowywania dokument ten był konsultowany z przedstawicielami środowisk związanych z pomocą społeczną oraz samorządami gminnymi.

Metodologia

Strategię rozwiązywania problemów społecznych opracowano przyjmując metodę społeczno-eksperycką.

W skład zespołu ds. opracowania strategii, którego pracami kierował Pan Waldemar Wieja – Wicestarosta Ząbkowicki, decyzją Zarządu Powiatu Ząbkowickiego powołani zostali:

1. Przewodniczący Zespołu:

Waldemar Wieja – Wicestarosta Powiatu Ząbkowickiego

2. Członkowie Zespołu:

- Irena Balikowska – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich
- Dorota Kościk – Dyrektor Powiatowego centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli w Ząbkowicach Śląskich
- Dorota Sierka – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich
- s. Iwona Frenderberg – Dyrektor Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bardzie
- Kinga Grabowy – Kierownik Wydziału Promocji, Oświaty i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich
- Bartosz Roman – Kierownik Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich
- Marcin Pochwatko – Informatyk w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich
- Ewa Rejmontowicz – Starszy Inspektor w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich
- Marta Kociołowicz – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich

W wyniku prac Zespołu określona została misja, czyli główny kierunek, w jakim powinien iść rozwój społeczności lokalnej. Osiągnięcie określonej w niniejszym dokumencie misji jest priorytetem działania w obszarze polityki społecznej.

Zespół uzgodnił, iż strategia powinna opierać się na siedmiu celach strategicznych, których rozwiązanie ma najistotniejszy wpływ na poprawę sytuacji społecznej mieszkańców Powiatu Ząbkowickiego.

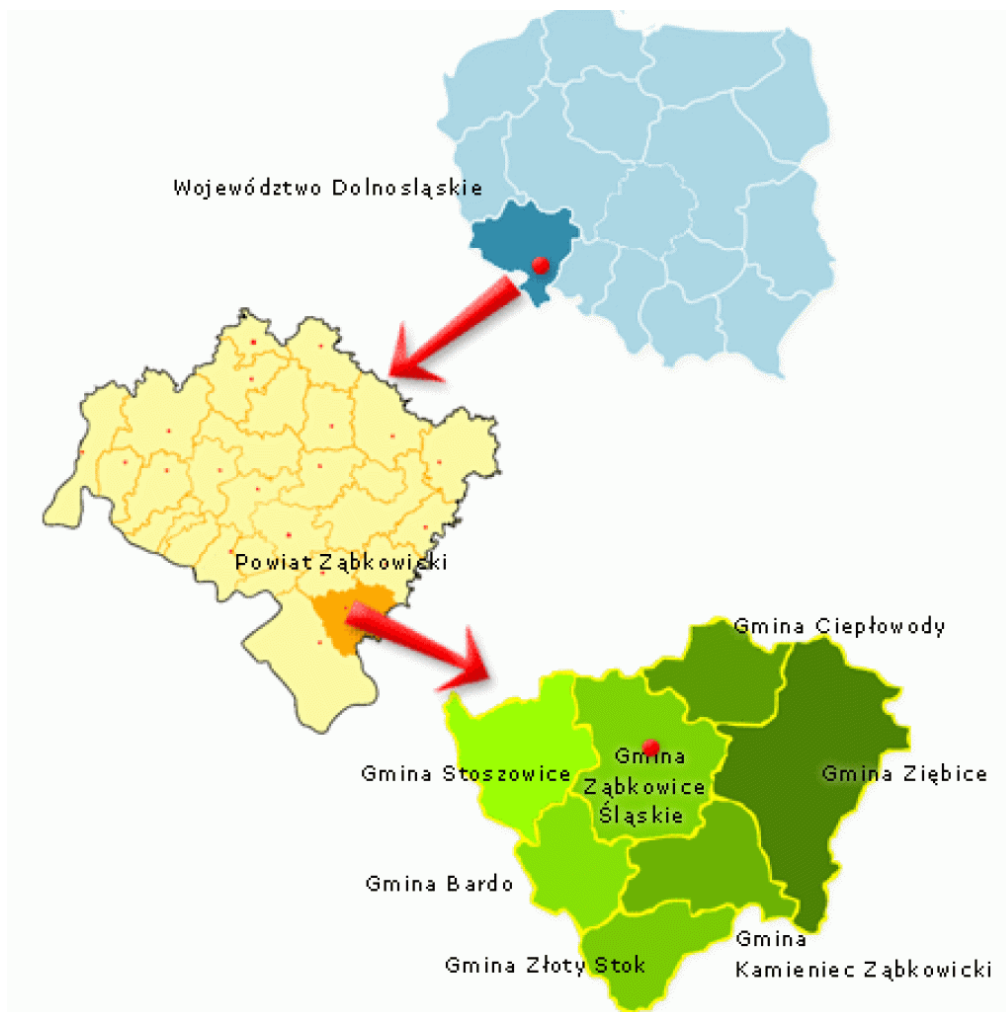
Każdy z siedmiu najistotniejszych celów strategicznych został poddany analizie, na podstawie której określono szczegółowe zadania do zrealizowania, w celu osiągnięcia misji.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w strategii rozwiązywania problemów społecznych, odnoszą się do podstawowych wartości polityki społecznej oraz podstawowych praw człowieka, do których zaliczamy prawo do godnego życia, prawo do pracy, prawo ochrony zdrowia, prawo do edukacji oraz zabezpieczenia społecznego.

Diagnoza

Informacje ogólne

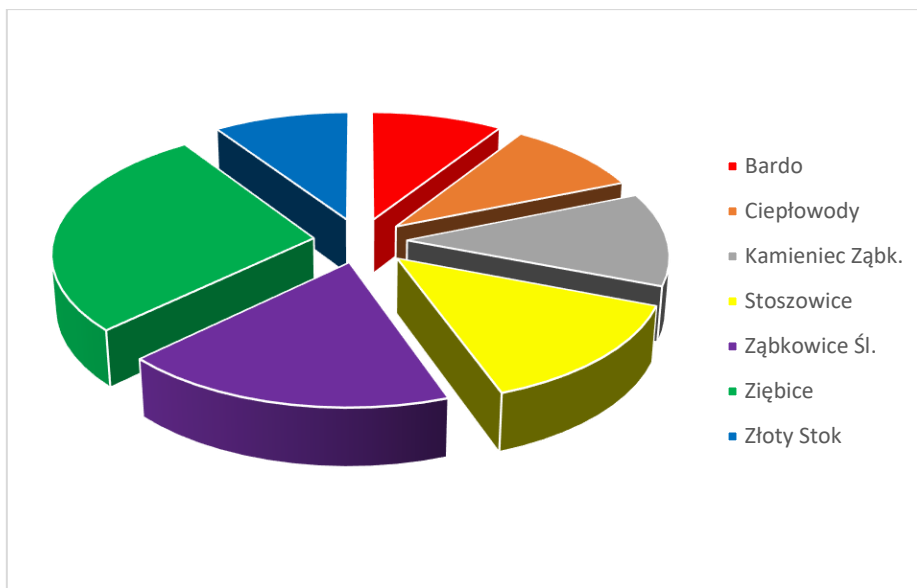
Powiat Ząbkowicki jest położony w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego, pomiędzy Górami Złotymi, Bardzkimi i Sowimi, a wzgórzami Niemczańsko-Strzelińskimi. Powiat Ząbkowicki graniczy z Powiatem Kłodzkim, Dzierżoniowskim, Strzelińskim, Nyskim (województwo opolskie) i Republiką Czeską. Przez powiat przepływa rzeka Nysa Kłodzka.

Źródło: www.ziemiazabkowicka.eu, 07.09.2021 r.

Powierzchnia powiatu wynosi 801,75 km², co stanowi 4% powierzchni województwa dolnośląskiego. Największą powierzchnioowo gminą powiatu jest gmina Ziębice (222,2 km²), najmniejszą gmina Bardo (73,4 km²). Powiat Ząbkowicki składa się z 7 gmin: Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice, Ząbkowice Śląskie, Ziębice i Złoty Stok.

Wykres 1. Powierzchnia gmin Powiatu Ząbkowickiego.

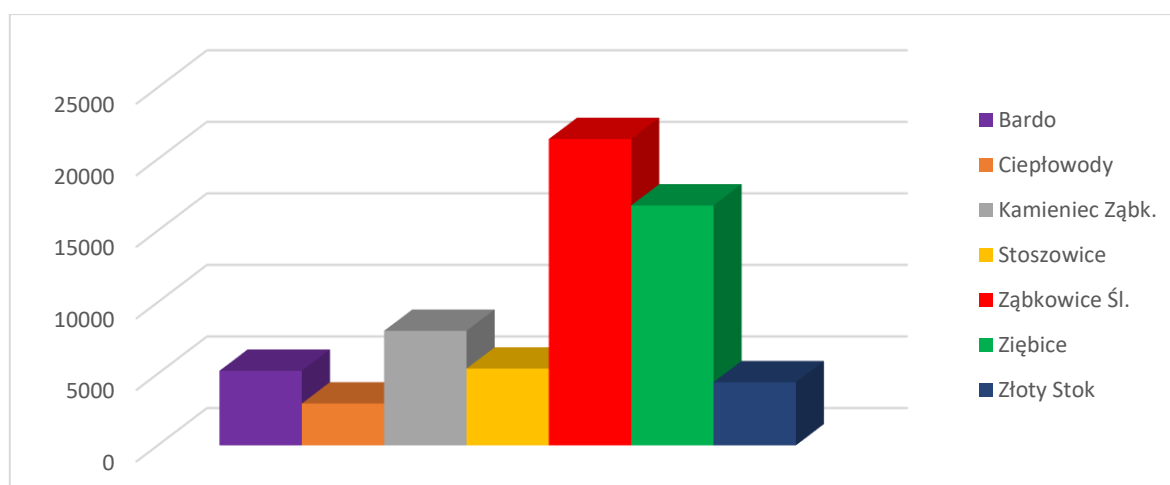
Przez Ziemię Ząbkowicką przebiegają ważne szlaki komunikacyjne ze wschodu na zachód (droga krajowa nr 46 Gliwice-Kłodzko) i z północy na południe (droga krajowa nr 8 Wrocław-Kudowa Zdrój).

Głównymi kierunkami rozwoju Powiatu Ząbkowickiego są: rolnictwo, rozwój małych i średnich firm usługowo – handlowo – produkcyjnych oraz odgrywająca z roku na rok coraz większą rolę turystyka.

Ludność¹

Ludność Powiatu Ząbkowickiego wg danych Głównego Urzędu Statystycznego wynosiła na dzień 31 lipca 2021 roku: 64.080² mieszkańców.

Wykres 2. Ludność gmin Powiatu Ząbkowickiego.

¹ Dane dotyczące ludności powiatu opracowane zostały na podstawie danych statystycznych GUS.

² Źródło: GUS, www.stat.gov.pl, stan na dzień 31.07.2021 r.

Spośród 64.080 mieszkańców Powiatu Żąbkowickiego 28.452 zamieszkuje w mieście, natomiast 35.628 na wsi. Mieszkańcy terenów wiejskich stanowią blisko 56% mieszkańców.

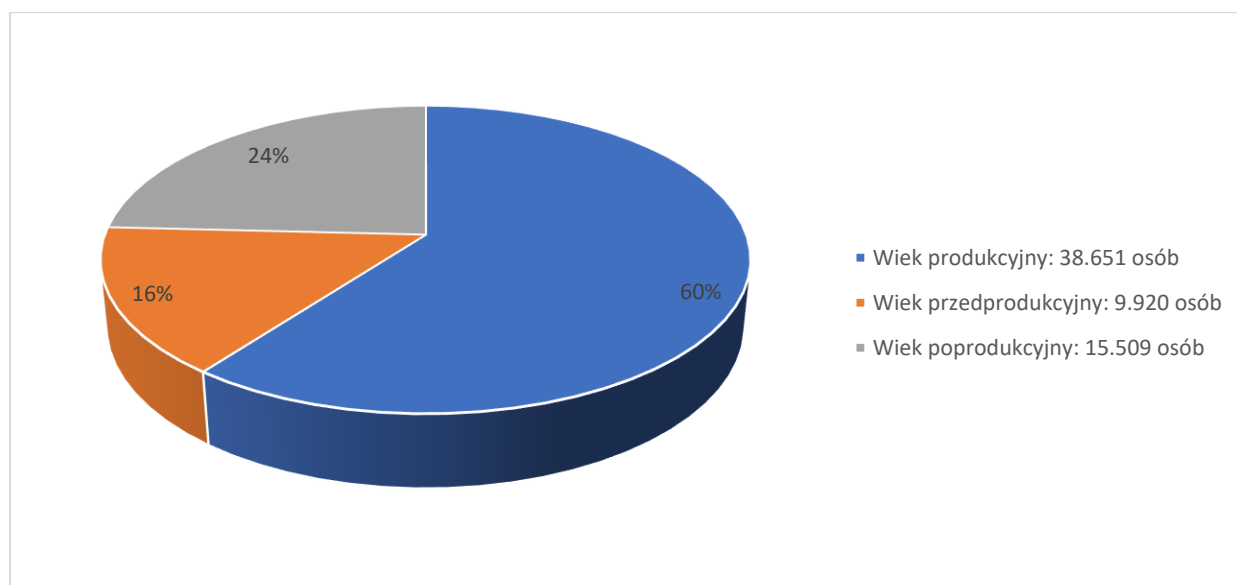
W podziale mieszkańców ze względu na płeć istnieje niewielka dysproporcja: na 31.207 mężczyzn przypada 32.873 kobiet. Gęstość zaludnienia na terenie Powiatu Żąbkowickiego wynosi 83 osób/km².

Tabela 1. Ludność gmin Powiatu Żąbkowickiego wg płci oraz miejsca zamieszkania.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wsie		
				Ogółem	M	K	Ogółem	M	K
Gm. Bardo	5 210	2 570	2 640	2 497	1 191	1 306	2 713	1 379	1 334
Gm. Ciepłowody	2 924	1 513	1 411	-	-	-	2 924	1 513	1 411
Gm. Kamieniec	8 003	3 921	4 082	-	-	-	8 003	3 921	4 082
Gm. Stoszowice	5 360	2 629	2 731	-	-	-	5 360	2 629	2 731
Gm. Żąbkowice	21 405	10 216	11 189	14 728	6 874	7 854	6 677	3 342	3 335
Gm. Żiębice	16 768	8 205	8 563	8 531	4 095	4 436	8 237	4 110	4 127
Gm. Złoty Stok	4 410	2 153	2 257	2 696	1 296	1 400	1 714	857	857
Powiat	64 080	31 207	32 873	28 452	13 456	14 996	35 628	17 751	17 877

Źródło GUS: www.stat.gov.pl, stan na dzień 31.07.2021 r.

Wykres 3. Struktura wieku ludności Powiatu Żąbkowickiego.

Źródło GUS: www.stat.gov.pl, stan na dzień 31.07.2021 r.

Tabela 2. Ludność powiatu wg prognozy GUS.

Powiat	2005	2010	2015	2020	2025
Ząbkowicki	69.521	68.575	66.971	64.080	62.368

Źródło GUS: www.stat.gov.pl, stan na dzień 31.12.2020 r.

Analizując dane statystyczne udostępnione przez GUS można stwierdzić, że liczba ludności powiatu w ostatnim okresie ulegała systematycznemu zmniejszaniu się. W roku 2005 ludność Powiatu Ząbkowickiego przekraczała 69 tysięcy, natomiast na koniec 2020 roku spadła do poziomu 64.080 osób, co na przełomie 15 lat daje spadek o 5.441 osób.

Długoterminowa prognoza ludności opracowana przez GUS pokazuje, że należy spodziewać się stałego zmniejszania się liczby mieszkańców na przestrzeni kolejnych lat. Demografowie przewidują, że ludność powiatu w roku 2026 wynosić będzie około 62 tysięcy³.

W roku 2021⁴ na terenie Powiatu Ząbkowickiego urodziło się 403 dzieci, natomiast odnotowano 980 zgonów. Potwierdza to informacje o ujemnym przyroście naturalnym w Powiecie Ząbkowickim (-577 osób), który jest odzwierciedleniem sytuacji demograficznej w kraju.

³ Prognoza ludności GUS, www.stat.gov.pl

⁴ Dane GUS, www.stat.gov.pl na dzień 31.12.2021 r.

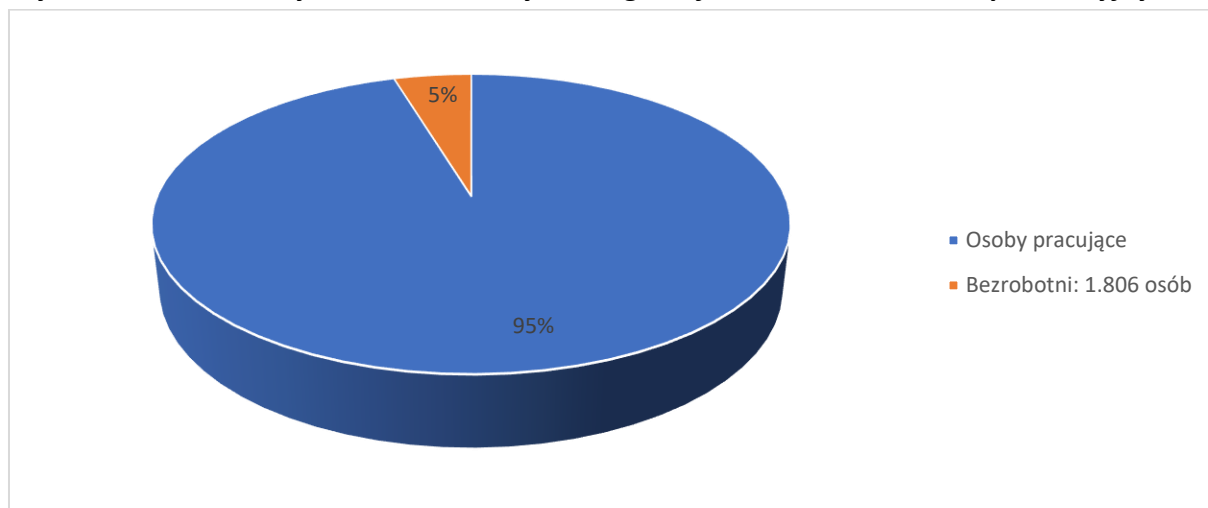
Tabela 3. Dane dotyczące ilości urodzeń i zgonów na terenie Powiatu Ząbkowickiego w rozbiciu na poszczególne gminy w latach 2018-2021 na podstawie informacji przekazanych przez USC.

ROK	2018	2019	2020	2021
Gmina Ząbkowice Śląskie	-143	-163	-213	-232
Urodzenia	163	136	134	112
Zgony	306	299	347	344
Gmina Stoszowice	-11	1	-23	-34
Urodzenia	53	56	40	40
Zgony	64	55	63	74
Gmina Ciepłowody	-3	-6	-6	-23
Urodzenia	33	29	33	34
Zgony	36	35	39	57
Gmina Kamieniec Ząbkowicki	-5	-10	-59	-72
Urodzenia	81	87	59	46
Zgony	86	97	118	118
Gmina Bardo	-26	-34	-49	-22
Urodzenia	44	40	35	40
Zgony	70	74	84	62
Gmina Złoty Stok	-38	-29	-43	-36
Urodzenia	25	29	20	28
Zgony	63	58	63	64
Gmina Ziębice	-133	-131	-160	-158
Urodzenia	130	132	103	103
Zgony	263	263	263	261
Powiat Ząbkowicki	-359	-372	-553	-577
Urodzenia	529	509	424	403
Zgony	888	881	977	980

Bezrobocie

Bezrobotni na terenie powiatu stanowili na zakończenie 2021 roku około 2,8% mieszkańców powiatu. Na dzień 31.12.2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ząbkowicach Śląskich zarejestrowane były 1.806 osoby bezrobotne.

Wykres 4. Udział liczby osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym.

W roku 2021 odnotowano spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w porównaniu do roku 2020 i 2019. W roku 2012 liczba osób pozbawionych zatrudnienia wynosiła 5.409 osób, w roku 2014 – 4.351 osób, w roku 2016 – 3.159 osób, w roku 2018 – 2.416 osób, w roku 2020 - 2.202 osoby, w roku 2021 – 1.806 osób. W porównaniu z rokiem 2020 liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 396 osób, ale porównując z rokiem 2012, to liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych zmniejszyła się o 3603 osoby. Aktualnie liczba osób bezrobotnych zmalała w odniesieniu do 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 1.806 osób (-396 osoby). Pod uwagę należy wziąć również niekorzystny dla rynku pracy okres związany z epidemią COVID-19.

Chociaż w statystykach można zauważyć pozytywną tendencję dotyczącą zmniejszania się liczby bezrobotnych, to niepokoić powinien fakt, iż stopa bezrobocia w Powiecie Ząbkowickim przekracza znacznie średnią krajową i wojewódzką. Stopa bezrobocia wynosiła na koniec 2021 roku: w Powiecie Ząbkowickim – 8,5% w województwie dolnośląskim - 4,8% a w całej Polsce – 5,4%. Oznacza to, że stopa bezrobocia w Powiecie Ząbkowickim przekracza o 3,7 punktu procentowego średnią wojewódzką i o 3,1 punktu procentowego średnią krajową.

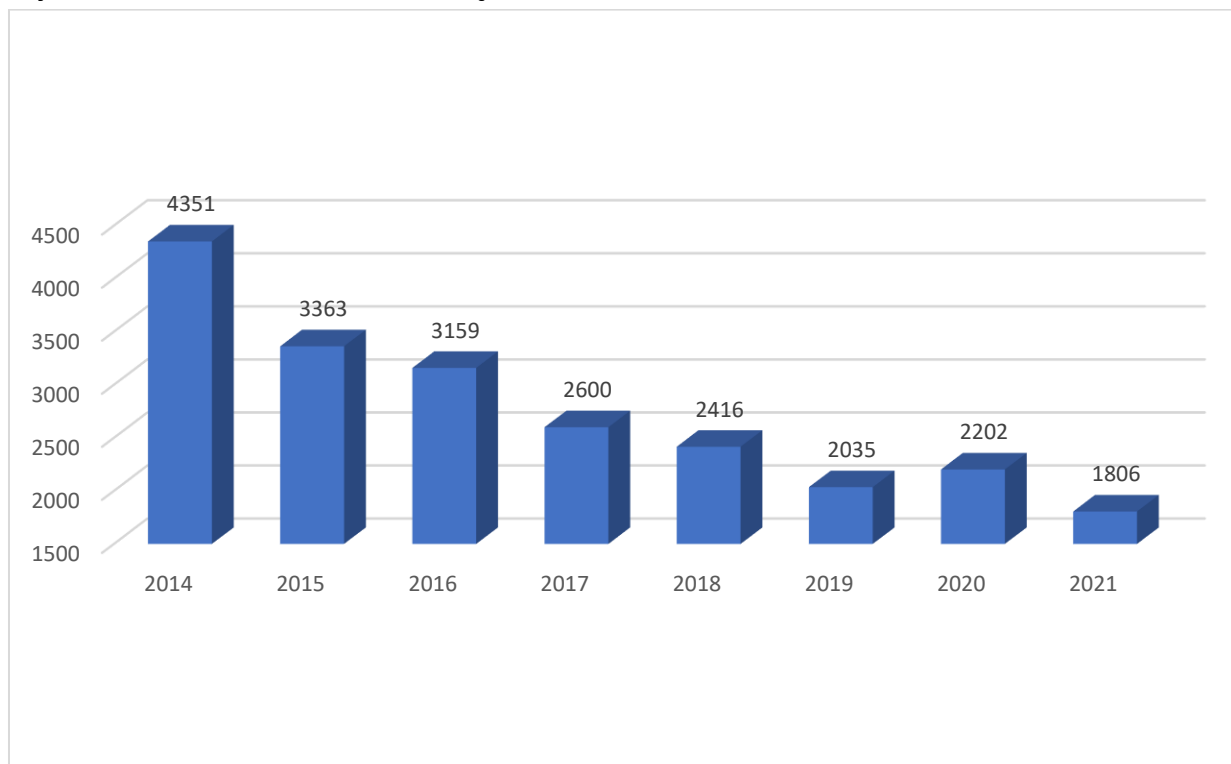
Tabela 4. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w Powiecie Ząbkowickim.

ROK (stan na 31 grudnia)	Bezrobotni	Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)
2017	2.600 osób	11,5 %
2018	2.416 osób	11,0 %
2019	2.035 osób	9,3 %
2020	2.202 osoby	10,1 %
2021	1.806 osób	8,5 %

Źródło: PUP Ząbkowice Śląskie, 31.12.2021 r.

Z danych podanych przez Powiatowy Urząd Pracy wynika, że stopa bezrobocia i liczba bezrobotnych w ostatnich latach sukcesywnie maleje.

Wykres 5. Bezrobocie w Powiecie Ząbkowickim w latach: 2014 – 2021

Źródło: PUP Ząbkowice Śląskie, 31.12.2021 r.

Dzięki wykorzystaniu środków unijnych wzrosła liczba szkoleń grupowych dla bezrobotnych.

Tabela 5. Środki pozyskane przez Powiatowy Urząd Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach: 2014 – 2020

ROK	Środki pozyskane ogółem	Z tego		
		Algorytm	EFS	Inne programy
2014	12 825 475,24 zł	2 905 100,00 zł	7 349 475,24 zł	2 570 900,00 zł
2015	11 710 200,00 zł	5 309 277,45 zł	3 716 122,55 zł	2 684 800,00 zł
2016	11 534 520,00 zł	3 825 091,71 zł	4 510 028,29 zł	3 199 400,00 zł
2017	13 062 614,97 zł	3 417 285,21 zł	5 148 629,76 zł	4 496 700,00 zł
2018	8 994 285,35 zł	1 785 038,01 zł	4 887 347,34 zł	2 321 900,00 zł
2019	7 057 400,00 zł	1 584 000,00 zł	4 417 500,00 zł	1 055 900,00 zł
2020	6 562 851,91 zł	1 512 644,04 zł	4 550 207,87 zł	500 000,00 zł

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Tabela 5.1. Limity środków przyznane na fundusz pracy w 2021 r.

	WYKAZ ŚRODKÓW	PRYZNACZONE LIMITY ŚRODKÓW FINANSOWYCH 2021
Na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	ogółem, w tym:	8 550 511, 21
	algorytm	3 880 258,30
	RPO	2 313 518,76
	PO WER	2 356 734,15 w tym 2 127 319,00 (V)+229 415,15(VI)
COVID-19 (wsparcie przedsiębiorców i ich pracowników) FP/Rezerwa Ministra/POWER		7 300 000,00
KFS		425 000,00
Projekt partnerski RPO – IMAGO – II edycja		210 701,73
PFRON		40 000,00
OGÓŁEM		16 526 212,94

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Tabela 5.2. Algorytm (Środki finansowe limit - 3 880 258,30 zł).

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba osób zaktywizowanych
1.	Szkolenia	95 326,27zł	14 osób
2.	Prace interwencyjne	195 643,60 zł	42 osoby
3.	Roboty publiczne	295 882,61 zł	19 osób
4.	Prace społecznie użyteczne	3 737,52 zł	2 osoby
5.	Staż	947 573,27 zł	129 osób
6.	Środki na podjęcie działalności	1 232 855,90 zł	62 osoby
7.	Refundacja kosztów wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	545 994,42 zł	24 osoby/stanowisk
8.	Koszty egzaminów i licencji	0 zł	0 osób
9.	BONY (na zasiedlenie – 4 osoby)	32 000,00 zł	4 osoby
10.	Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	6 653,67 zł	14 osób
11.	Studia podyplomowe	22 635,36 zł	3 osoby
12.	Koszty przejazdu na staż	21 177,88 zł	30 osób
	OGÓŁEM	3 399 480,50 zł (tj. 87,61%)	341 osób

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Tabela 5.3. Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Ząbkowickim (V)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków EFS

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba osób zaktywizowanych
1.	Szkolenia	0 zł	0
2.	Staż	1 248 776,15 zł	79 osób
3.	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	460 000,00 zł	23 osoby
4.	Bon na zasiedlenie	0 zł	0
5.	Prace interwencyjne	90 128,58 zł	9 osób
OGÓŁEM		1 798 904,73* (tj.84,56%)	111 osób

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Projekt jest realizowany w ramach Osi Priorytetowej I: Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Środki finansowe: **2 127 319,00 zł**

Tabela 5.4. Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie ząbkowickim(VI)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków EFS

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba osób zaktywizowanych
1.	Szkolenia	0 zł	0
2.	Staż	12 033,63 zł	26 osób
3.	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	0 zł	0
4.	Bon na zasiedlenie	0 zł	0
OGÓŁEM		12 033,63 zł* (tj.5,25%)	26 osób

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Projekt jest realizowany w ramach Osi Priorytetowej I: Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Środki finansowe: **229 415,15 zł**

Tabela 5.5. Projekt „Poprawa szans na zatrudnienie osób bezrobotnych z powiatu ząbkowickiego, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (50+, kobiety, osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach) poprzez organizację staży, prac interwencyjnych, szkoleń i wypłat bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 współfinansowanego ze środków EFS.

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba osób zaktywizowanych
1.	Szkolenia	11 701,58 zł	1 osoba
2.	Staż	1 158 879,83 zł	99 osób
3.	Środki na podjęcie działalności	580 000,00 zł	29 osób
4.	Prace interwencyjne	135 549,25 zł	11 osób
OGÓŁEM		1 886 130,66 zł (tj. 81,53%)	140 osób

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Oś Priorytetowa 8 Rynek Pracy ,Działanie 8.1: Projekty powiatowych urzędów pracy:

Środki finansowe: 2 313 518,76 zł

Tabela 5.6. Krajowy Fundusz Szkoleniowy – źródło finansowania: Fundusz Pracy.

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba osób
1.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	424 800,80 Zł	111 osób (w tym 10 pracodawców)
OGÓŁEM		424 800,80 zł (tj. 99,95%)	111 osób (w tym 10 pracodawców)

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Środki finansowe: 425 000,00 zł

Tabela 5.7. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa 8 Rynek pracy Działanie 8.2 Rynek Pracy Działanie 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy w ramach projektu partnerskiego z Fundacją IMAGO we Wrocławiu (Lider) a PUP w Ząbkowicach Śl. (Partner) pn. „Dolnośląska Strefa Zatrudnienia – edycja II”

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba osób zaktywizowanych
1.	Szkolenia	1 950,08 zł	1 osoba
2.	Staż	111 533,21 zł	18 osób
3.	Prace interwencyjne	29 271,89 zł	5 osób
4.	Koszty bezpośrednie- dodatek do wynagrodzenia (doradca zawodowy- 1 osoba, doradca klienta- 4 osoby)	43 049,89 zł	5 osób
5.	Koszty pośrednie- dodatek do wynagrodzenia (koordynator- 1 osoba, obsługa finansowo- księgową - 4 osoby)	17 357,03 zł	5 osób
OGÓŁEM		203 162,10 zł (tj. 96,42%)	24 osoby

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Środki finansowe: 210 701,73 zł

Tabela 5.8. Plan zadań wynikający z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych na 2021 rok realizowany przez PUP w Ząbkowicach Śl. źródło finansowania - P F R O N

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba osób zaktywizowanych
1.	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12 a)	40 000,00 zł	1 osoba
2.	Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (art. 26 e)	0,00 zł	0 osób
3.	Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (art. 40)	0,00 zł	0 osób
4.	Dokonanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych (art. 41)	0,00 zł	0 osób
OGÓŁEM		40 000,00 zł	1 osoba

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Środki finansowe: 40.000,00 zł

Tabela 5.9. „COVID-19 - ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych - źródło finansowania – Fundusz Pracy – rezerwa Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii/ RPO/ POWER - art. 15zsb-zze2 oraz art. 15 zze4 , art. 15zze4a ww. ustawy

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba podmiotów
1.	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców Art. 15zsb ustawy	866 748,34 zł	34
2.	Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych Art. 15zsc ustawy	649 560,00 zł	110

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Środki finansowe: 7 300 000,00 zł

Tabela 5.10. „COVID-19 - ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych - źródło finansowania – Fundusz Pracy – art. 15zsb-zze2 oraz art. 15 zze4 , art. 15zze4a ww. ustawy

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba podmiotów
3.	Niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców Art. 15zsd ustawy	75 000,00 zł	18
4.	Niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych Art. 15zsd ustawy	37 715,00 zł	10

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Środki finansowe: 7 300 000,00 zł

Tabela 5.11. „COVID-19 - ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych - źródło finansowania – Fundusz Pracy – art. 15zbb-zze2 oraz art. 15 zze4 art. 15zze4a ww. ustawy

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba podmiotów
5.	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych Art. 15zze ustawy	39 402,74 zł	2
6.	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnej osoby prawnej działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostce organizacyjnej Art. 15zze² ustawy	0 zł	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Środki finansowe: 7 300 000,00 zł

Tabela 5.12. „COVID-19 - ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych - źródło finansowania – Fundusz Pracy - art. 15z zb-zze2 oraz art. 15 zze4, art. 15 zze4a ww. ustawy

Lp.	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana	Liczba podmiotów
7.	Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż (od 19.12.2020r.) Art. 15z ze⁴	4 404 500,00 zł	785
8.	Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż (od 23.07.2021r. – sklepiki szkolne) Art. 15z ze^{4a}	0 zł	0
OGÓŁEM covid-19 w 2021 roku (poz. 1- 8)		6 072 926,08 zł (tj. 83,19%)	959

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Środki finansowe: 7 300 000,00 zł

Tabela 6. Dane dotyczące osób korzystających z różnych form aktywizacji zawodowej w latach: 2018 – 2021.

Liczba osób korzystających z różnych form aktywizacji zawodowej, w tym:	2018	2019	2020	2021
Staż	402	381	315	351
Prace interwencyjne	185	114	83	67
Roboty publiczne	37	17	51	19
Szkolenia	40	23	16	16
Szkolenia dla osób z niepełnosprawnościami	0	2	0	-
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po skorzystaniu z form aktywizacji zawodowej:	x	x	x	x
staż	424	318	177	b/d
prace interwencyjne	113	127	77	b/d
roboty publiczne	31	15	35	b/d
szkolenia	24	20	11	b/d

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła w grudniu 2020 roku 432 osoby, co stanowiło 19,6% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych. Oznacza to, że średnio tylko co piąta osoba bezrobotna otrzymuje świadczenie finansowe z Powiatowego Urzędu Pracy.

Formy Aktywizacji realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich w 2021 roku.

a) Prace interwencyjne

W ramach prac interwencyjnych w roku 2021 zawarto z pracodawcami **48 umów**, w tym 6 porozumień. Bezrobotni najczęściej kierowani byli do pracy na stanowiskach: sprzedawcy, sprzątaczkę, robotnika gospodarczego, pomocy administracyjnej, pracownika kancelaryjnego, pracownika I stopnia, pracownika obsługi ruchu turystycznego, pomocy kuchennej, pracownika budowlanego, magazyniera, pracownika biurowego, serwisanta i innych.

b) Roboty publiczne

W ramach **robót publicznych** w roku 2021 zawarto **11 umów**, w tym 5 porozumień, z organizatorami robót publicznych. Bezrobotni wykonywali różnorodne prace na terenie gmin powiatu ząbkowickiego. Najczęściej były to prace:

- prace remontowe w obiektach gminnych,
- sprzątnięcie i pielęgnacja terenów zielonych, zieleni miejskiej.
- prace remontowo – porządkowe, prace melioracyjne,

- utrzymanie porządku w obrębie obiektów publicznych wraz z naprawą małej architektury, utrzymanie czystości na ulicach, drogach i mostach w ciągu dróg publicznych.

c) Prace społecznie użyteczne

W ramach prac społecznie użytecznych w roku 2021 zawarto 1 porozumienie (UM w Ziębicach) dla 2 osób. Bezrobotni wykonywali na terenie gminy Ziębice:

- prace porządkowe w obiektach i otoczeniu,
- utrzymanie zieleni,
- prace konserwatorskie,
- prace malarsko-tynkarskie.

d) Staże

W 2021 roku zawarte zostały z pracodawcami 283 umowy. Bezrobotni najczęściej odbywali staż na stanowiskach:

sprzedawca, barman, kelner, pracownik ds. wprowadzania danych, ogrodnik terenów zieleni, pracownik sekretariatu, opiekun dziecięcy, referent ds. administracyjnych, pracownik biurowy, pomoc kuchenna, szwaczka, archiwista zakładowy, pomoc mechanika, magazynier, pomocnik brukarza, pomoc konserwatora, szlifierz kamienia, pomoc zaopatrzeniowca, pomoc fryzjera, robotnik oczyszczania miasta, pomoc archiwisty, dekarz, zaopatrzeniowiec, kosmetyczka, fryzjer, mechanik samochodowy, pomoc nauczyciela, recepcjonista, rejestratorka medyczna, pokojowa, mechanik maszyn rolniczych, pomoc barbera, lakiernik samochodowy, magazynier, stylistka paznokci, pomoc pracownika socjalnego, pracownik biura podróży i pakowacz i inne.

e) Dotacje

Na podstawie złożonych wniosków w 2021 roku 114 osób zawarło umowy o wypłatę jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Najwięcej osób zainteresowanych było rozpoczęciem działalności gospodarczej w branży ogólnobudowlanej, handlowo-usługowej, kosmetycznej, mechanicznej, gastronomicznej, fotograficznej, fizjoterapeutycznej, sprzątającej, kancelarii adwokackiej, przedstawiciela handlowego w danej branży, usługi kurierskie, gabinet ziołolecznictwa, sprzedaż przez Internet.

- f) Refundacja kosztów poniesionych na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego

W 2021 roku zawarto 20 umów na utworzenie stanowisk pracy co pozwoliło na utworzenie 24 stanowisk pracy. Tworzonymi stanowiskami pracy były m. in: Pracownik biurowy, szwaczka - zmarszczarka falban, czekoladnik, operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych, operator piły taśmowej, pracownik ogólnobudowlany, cieśla szalunkowy, pracownik gospodarczy, kierowca, kosztorysant budowlany, elektryk budowlany, serwisant, przedstawiciel handlowy, spawacz, ślusarz-operator wiertarki, pracownik sortowania przesyłek i towarów, szkoleniowiec, operator wozidła budowlanego, przedstawiciel handlowy

- g) Szkolenia

W 2021 roku w szkoleniach indywidualnych udział wzięło 16 osób bezrobotnych. W ramach szkoleń indywidualnych zorganizowano w 2021 roku m. in szkolenia: „Malarz Piaskarz na projektach offshore wraz z Certyfikacją Norsok M-501”, „Kurs spawania metodami MIG, MAG i TIG”, „Lash Combo (1:1 + 2/5D)”, „Prawo jazdy kategorii C + kwalifikacja wstępna przyspieszona na przewóz rzeczy”, „Prawo jazdy kat. E”, „Prawo jazdy kat. D po kat. B + kwalifikacja wstępna przyspieszona na przewóz osób”, „Uprawnienia elektroenergetyczne o napięciu do 1 KV”, „Kurs kosmetyczny - pielęgnacja twarzy, szyi i dekoltu”.

- h) Bon na zasiedlenie

W roku 2021 z bonu na zasiedlenie skorzystały 4 osoby bezrobotne. Wydatkowano na ww. formę 32 000,00 zł.

- i) Realizacja projektów partnerskich w 2021 roku

W dniu 16 grudnia 2019 roku podpisana została umowa partnerska z Fundacją IMAGO we Wrocławiu na realizację projektu „Dolnośląska strefa zatrudnienia – edycja II” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Oś Priorytetowa 8 Rynek Pracy Działanie 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy. (projekt realizowany - od 01.03.2020 r. do 28.02.2022 r. Realizacja została przedłużona do dnia 31.05.2022 r.).

- j) Usługi EURES

W ramach świadczonych usług EURES w 2021 r. urząd zapewniał osobom bezrobotnym stały dostęp do bazy danych zawierających informacje na temat wolnych miejsc pracy w Europie oraz bazy, w której zamieszczane są ogólne informacje dotyczące warunków życia i pracy w krajach UE i EOG. W ten sposób wszystkie osoby bezrobotne i poszukujące zatrudnienia poza granicami Polski korzystając z usług EURES otrzymywały aktualne informacje na temat ustawodawstwa socjalnego, podatków, edukacji, służby zdrowia,

możliwości szkoleń, wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych oraz kosztów utrzymania i zakwaterowania w innych państwach UE.

W 2021 r. łącznie z pomocy doradców klienta (EURES) skorzystało 1324 osoby. Zakres pomocy obejmował:

poszukiwanie pracy – 340 osób,

informacje ogólne – 354 osoby,

warunki życia i pracy – 628 osób,

W 2021 r. do pośrednika pracy realizującego zadania EURES wpłynęło łącznie 339 ofert pracy zgłoszonych w ramach sieci EURES (razem około 2212 wakatów).

Tabela 6.1. Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w 2020 i 2021 roku

NAZWA FORMY WSPARCIA	2021 rok	2020 rok
Prace interwencyjne	67	83
Roboty publiczne	19	51
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gosp.	114	91
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	24 stanowiska	25
Prace społecznie użyteczne	2	0
Staż	351	315
w tym bon stażowy	0	0
Szkolenia	16	16
w tym bon szkoleniowy	0	2
Studia podyplomowe	3	1
Bon zatrudnieniowy	0	0
Bon na zasiedlenie	4	5
OGÓŁEM	600	589

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Według stanu na koniec **grudnia 2021** roku zarejestrowanych było w tutejszym urzędzie **171** osób niepełnosprawnych, w tym **79** kobiet. Wśród niepełnosprawnych bezrobotnych **20** osób posiadało prawo do pobierania zasiłku.

Tabela 6.2. Osoby niepełnosprawne objęte wsparciem w latach 2020 - 2021.

Rodzaj wsparcia	Grudzień 2021	Grudzień 2020
Prace interwencyjne	2	5
Staż	11	15
Środki na podjęcie działalności	1	0
Roboty publiczne	2	5
OGÓŁEM	16	25

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Żąbkowicach Śląskich

Tabela 7. Dane dotyczące zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach: 2018 – 2021.

Zarejestrowani bezrobotni	2018	2019	2020	2021
ogółem:	2.416	2.035	2.202	1.806
Kobiety	1.304	1.197	1.102	919
Mężczyźni	1.112	838	1.100	887
w tym:				
Poprzednio pracujący	2.178	1.840	1.977	1.619
Dotychczas niepracujący	238	195	225	187
Z prawem do zasiłku dla bezrob.	459	429	432	300
W tym kobiety z prawem do zasiłku	253	237	227	173
Zamieszkali na wsi	1.458	1.219	1.278	1.235
absolwenci	b/d	b/d	b/d	b/d
Z wykształceniem:				
Wyższym	218	183	208	153
Policealnym średnim zawodowym	553	474	505	420
Ogólnokształcącym	244	207	224	175
Zasadniczym zawodowym	656	552	613	509
Podstawowym/gimnazjum	745	619	652	549
W wieku:				
18-24	259	204	237	180
25-34	645	499	554	436
35-44	605	517	570	458
45-54	415	372	436	358
55-59	312	278	229	214
60-67	180	165	176	160
Według stażu pracy				
Bez stażu	238	195	225	187
do 1 roku	467	392	437	373
1-5 lat	610	522	592	451
6-10 lat	452	363	404	302
11-20 lat	384	311	321	304

21-30 lat	187	188	164	140
31 lat i więcej	78	64	59	49

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich

W strukturze wiekowej osób bezrobotnych największą grupę stanowią osoby w wieku 35 – 44 lata. Następną pod względem wielkości grupę osób bezrobotnych stanowią osoby w przedziale wiekowym 25 – 34 lata. Są to osoby nie posiadające dużego doświadczenia zawodowego, a także osoby z przedziału wiekowego 45-54 lata. Oznacza to, że Powiecie Ząbkowickim problem bezrobocia dotyczy zróżnicowanych grup wiekowych.

Znacznie zmalała, w porównaniu do roku 2020, liczba osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem. Jednakże najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.

W grupie bezrobotnych kobiety stanowią 50,89% bezrobotnych. Poziom bezrobocia wśród kobiet zmalał o około 16 punktów procentowych w porównaniu do roku 2020 i o 23 punkty procentowe w porównaniu do roku 2019.

Dokonując analizy danych statystycznych można stwierdzić, iż problem bezrobocia dotyka w większym stopniu ludność zamieszkałą na wsi. Osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 68,38% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. Biorąc dodatkowo pod uwagę zjawisko ukrytego bezrobocia na wsi, które występuje na terenie całego kraju, można stwierdzić, że bezrobocie jest poważnym problemem społecznym występującym na wsiach.

Analiza danych na temat bezrobocia, opracowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich, oraz informacji o sytuacji demograficznej kraju udostępnianych przez GUS, pozwala na wysunięcie hipotezy, iż poziom bezrobocia w Powiecie Ząbkowickim będzie się stopniowo, powoli zmniejszał (pomimo wzrostu bezrobocia w roku 2020 w stosunku do roku 2019, co spowodowane było epidemią COVID-19 i ciężką sytuacją na rynku pracy). Wpływ na prognozowane obniżanie się liczby bezrobotnych ma również obecny niż demograficzny.

Tabela 8. Dane dotyczące ofert pracy w latach: 2018 – 2021.

	2018	2019	2020	2021
Liczba ofert pracy	2.250	1.904	1.409	1.628
w tym praca sezonowa	1.402	1.276	852	491

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich, stan na 31.12.2021

Tabela 8.1. Rozwój przedsiębiorczości 2 latach 2019 - 2021.

Liczba wpisów w rejestrze REGON	2019	2020	2021
	7.096	7.234	7.410
Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego	x	+138	+ 176

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich, stan na 31.12.2021

W rejestrze REGON wpisanych na koniec 2021 roku było **7410** podmiotów gospodarki narodowej z powiatu ząbkowickiego. Oznacza to znaczny wzrost liczby podmiotów, a dokładnie o **176** w porównaniu do analogicznego okresu 2020 roku. **Obserwowana jest więc tendencja wzrostowa.**

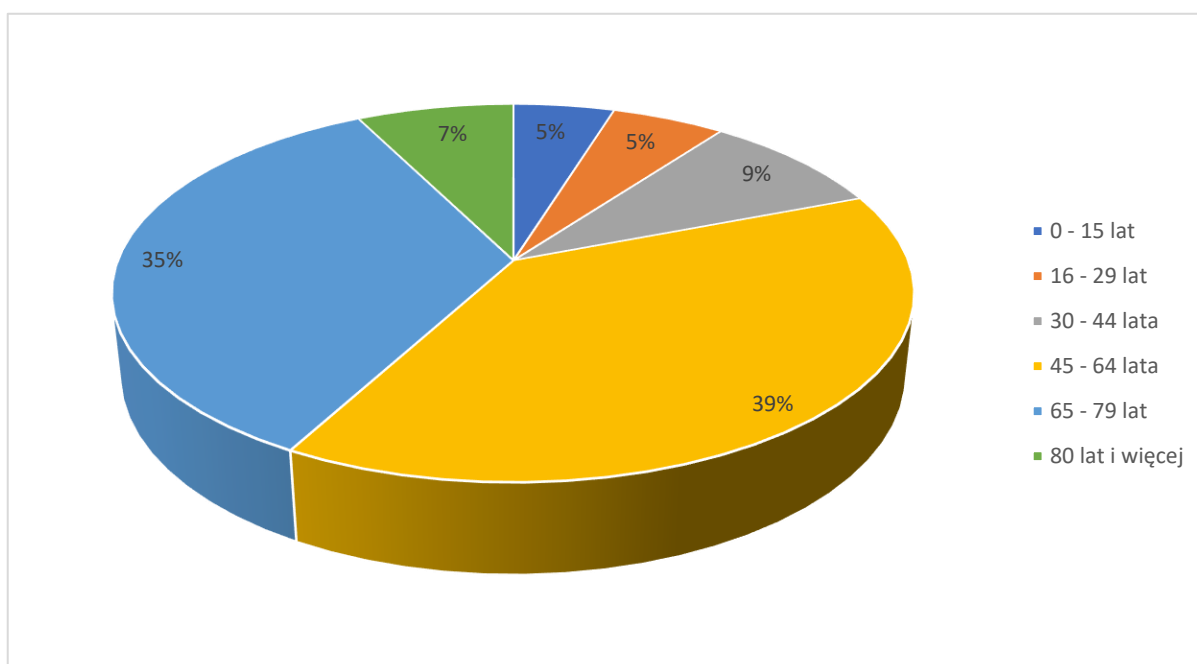
Niemal **39,60 %** podmiotów funkcjonuje na terenie gminy miejsko- wiejskiej Ząbkowice Śląskie. Najwięcej podmiotów w powiecie ząbkowickim prowadzi działalność związaną z sekcją G, czyli związaną z handlem hurtowym, detalicznym oraz naprawami pojazdów samochodowych – 20,21 %.

Niepełnosprawność

Osoby z niepełnosprawnością są szczególnie zagrożone zjawiskiem wykluczenia społecznego, dlatego problemy środowiska osób niepełnosprawnych powinny znaleźć szczególną uwagę przy opracowywaniu planów i programów rozwoju Powiatu Ząbkowickiego.

Osoby niepełnosprawne wg ustawy o pomocy społecznej, to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji.

Wykres 6. Osoby niepełnosprawne zamieszkujące na terenie Powiatu Ząbkowickiego w podziale ze względu na wiek.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, 31.12.2021 r.

Struktura podziału osób niepełnosprawnych ze względu na wiek ukazuje, iż problem niepełnosprawności dotyka w największym stopniu osób powyżej 45 roku życia oraz seniorów po 65 roku życia. Osoby powyżej 45 roku życia stanowią niemal 40% wszystkich osób niepełnosprawnych.

Analizując dane opracowane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Dzierżoniowie, który obsługuje mieszkańców Powiatu Ząbkowickiego, można stwierdzić, że w ostatnim okresie spada liczba osób legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

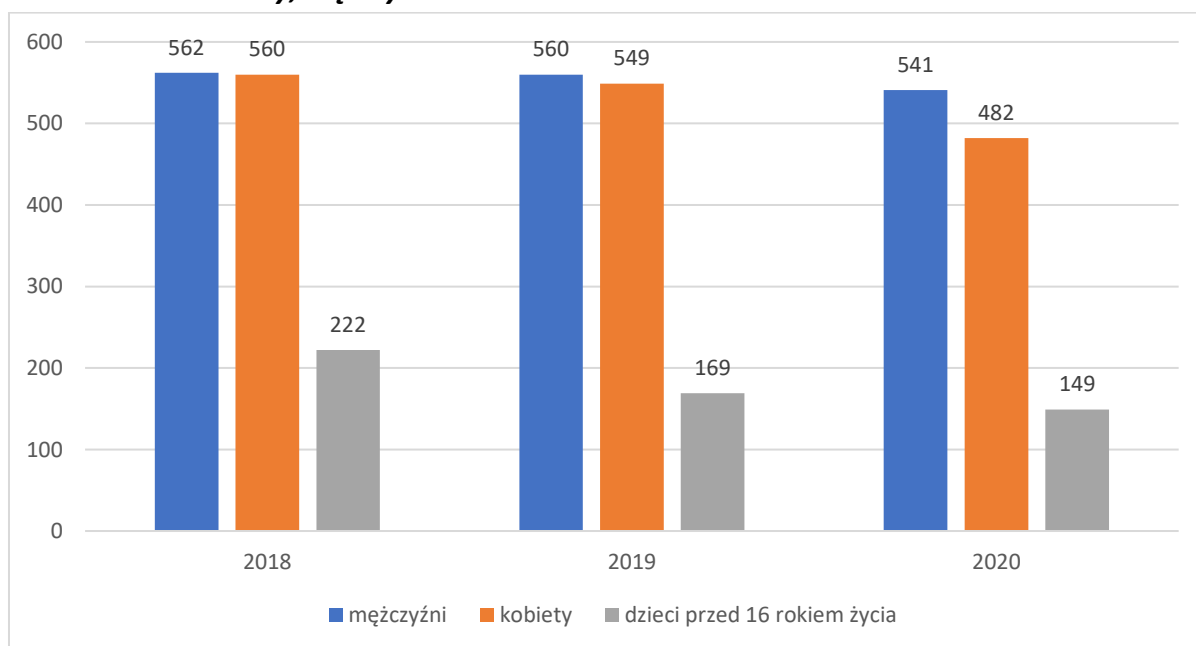
Tabela 9. Dane dotyczące ilości orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych dla mieszkańców Powiatu Ząbkowickiego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Dzierżoniowie.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba w poszczególnych latach		
		2018	2019	2020
1	Ilość wydanych orzeczeń ogółem	1.344	1.278	1.172
2	w tym mężczyźni	562	560	541
3	w tym kobiety	560	549	482
4	w tym dzieci przed 16 rokiem życia	222	169	149
5	Liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	333	387	295
6	Liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	447	413	425
7	Liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	342	309	303

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Dzierżoniowie, 10.09.2021 r.

W 2018 roku Zespół wydał 1.344 orzeczenia, w roku 2019 liczba ta spadła do 1.278, a w roku 2020 były już tylko 1.172 orzeczenia. Średnia liczba wniosków rozpatrywanych rocznie przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu niepełnosprawności wynosi około 1.265 wniosków.

Wykres 7. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach: 2018 – 2020 w rozbiu na kobiety, mężczyzn oraz dzieci i młodzież.

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Dzierżoniowie, 10.09.2021 r.

Badając przyczyny, dla których dorosłe osoby niepełnosprawne decydują się złożyć wniosek o wydanie orzeczenia można stwierdzić, że najczęściej zamierzają się one ubiegać o zasiłek pielęgnacyjny oraz uzyskanie odpowiedniego zatrudnienia, a także wsparcie w samodzielnej egzystencji.

Tabela 10. Informacja o celu złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złożonego do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w latach: 2018 – 2020 r.

Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków w poszczególnych latach		
	2018	2019	2020
Osoby powyżej 16 roku życia - razem	1.346	1.378	1.212
w tym:			
odpowiednie zatrudnienie	349	289	284
szkolenie	4	4	5
uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	47	31	21
konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	342	373	151
korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych)	166	203	138
Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej - zasiłek stały	0	0	0
Zasiłek pielęgnacyjny	174	197	364
korzystanie z karty parkingowej	145	179	148
Inne ulgi i uprawnienia	119	102	101
Osoby przed 16 rokiem życia - razem	279	204	180
w tym:			
Zasiłek pielęgnacyjny	254	191	163
Inne	9	2	7

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Dzierżoniowie, 10.09.2021 r.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 573) określa, że część zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej jest realizowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań realizowanych przez samorządy powiatowe włączono: finansowanie w części lub całości kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz do likwidacji barier funkcjonalnych.

Zadania Powiatu w wyżej wymienionym zakresie realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich.

Średnio rocznie zawieranych i finalizowanych jest około 50 umów (55 w roku 2020) na likwidację barier funkcjonalnych, które obejmują likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się. Oznacza to, że wciąż istnieje zapotrzebowanie na pomoc finansową powiatu w tym zakresie.

Wykres 8. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych w latach: 2009 - 2021

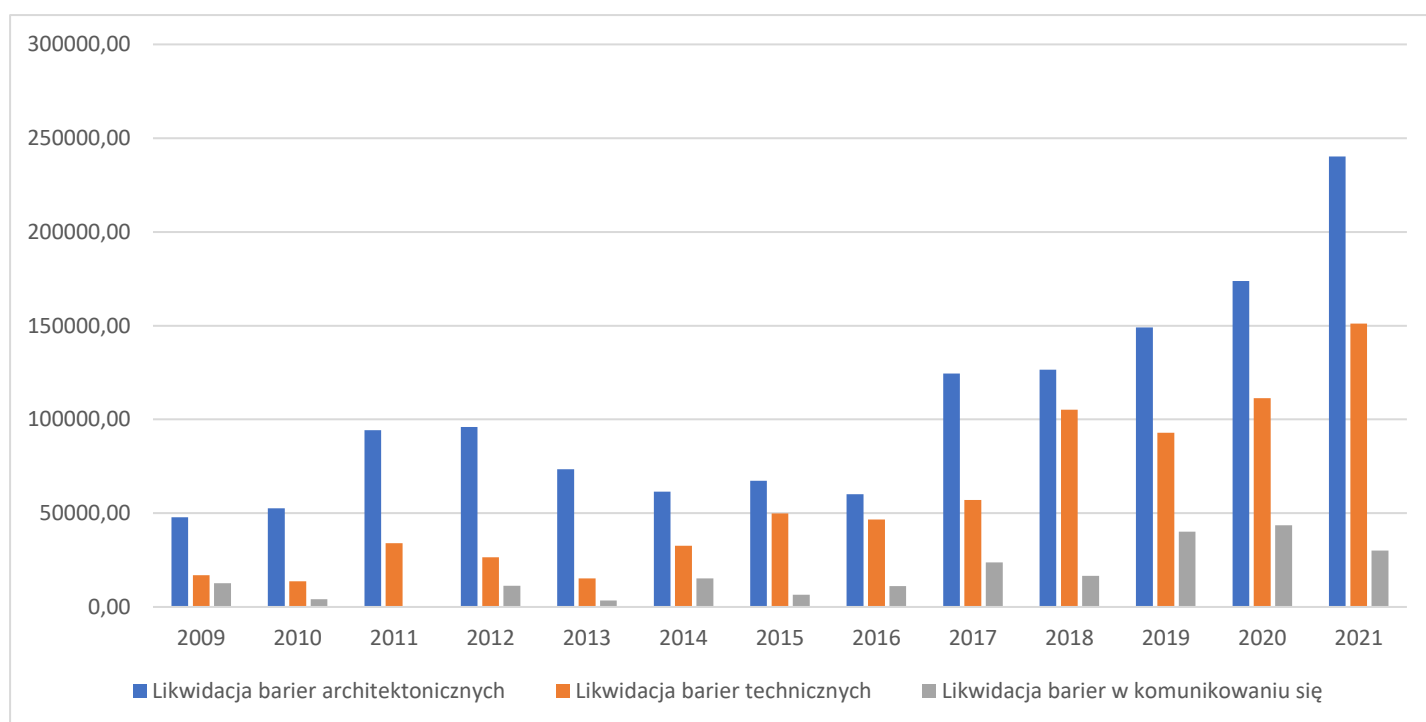
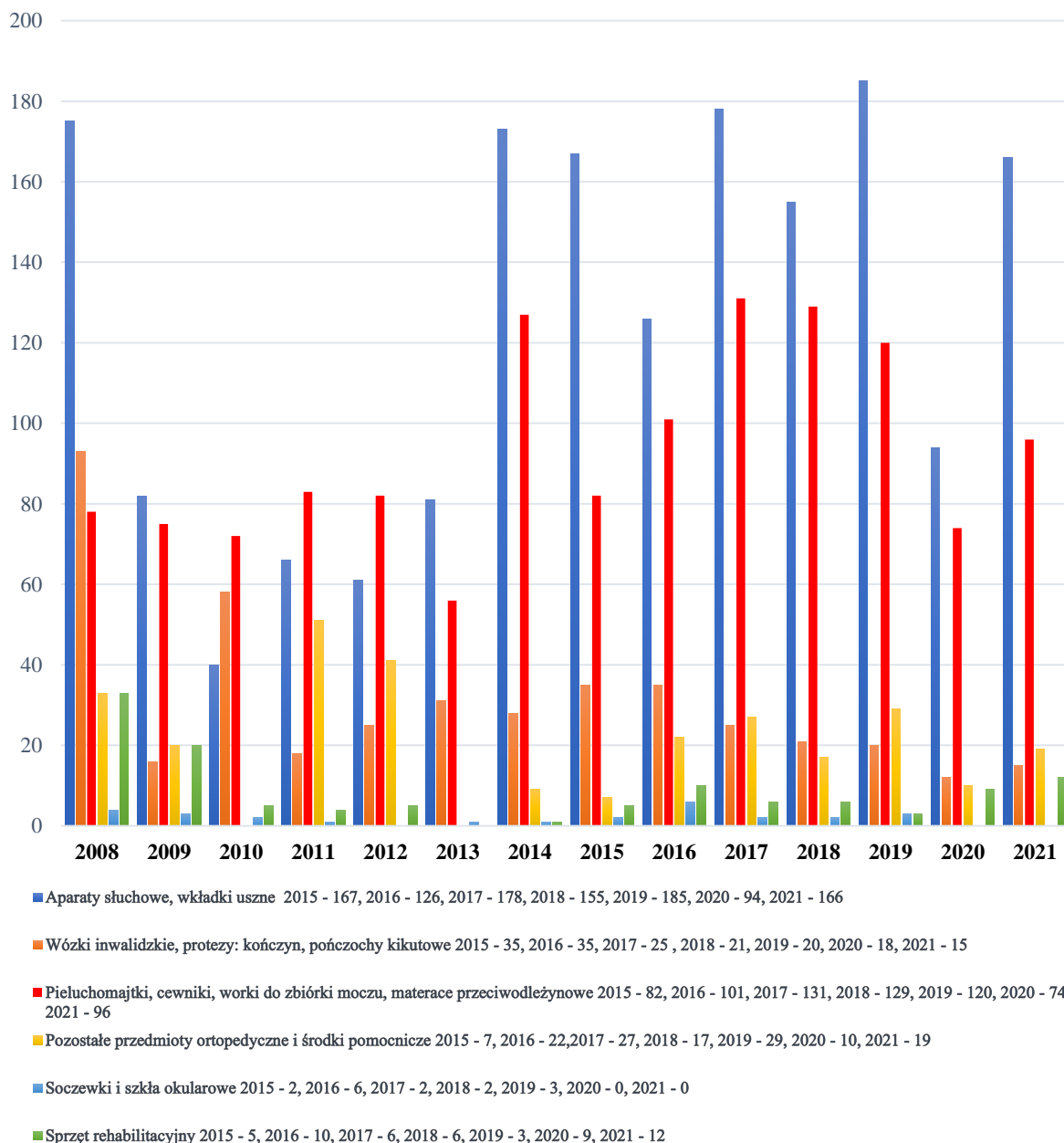

Tabela 11. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych w latach: 2008 - 2021

ROK	Likwidacja barier architektonicznych	Likwidacja barier technicznych	Likwidacja barier w komunikowaniu się
2008	144.531,19 zł	48.594,55 zł	56.279,89 zł
2009	47.890,57 zł	16.981,60 zł	12.616,27 zł
2010	52.608,00 zł	13.690,00 zł	4.082,00 zł
2011	94.294,00 zł	33.967,00 zł	0,00 zł
2012	95.894,41 zł	26.536,00 zł	11.306,20 zł
2013	73.461,01 zł	15.260,00 zł	3.409,50 zł
2014	61.459,34 zł	32.693,05 zł	15.299,99 zł
2015	67.355,68 zł	49.947,50 zł	6.603,60 zł
2016	60.059,12 zł	46.617,85 zł	11.180,64 zł
2017	124.532,95 zł	56.988,01 zł	23.747,34 zł
2018	126.506,70 zł	105.227,86 zł	16.657,54 zł
2019	149.137,76 zł	92.911,50 zł	40.137,00 zł
2020	173.807,91 zł	111.341,65 zł	43.535,19 zł
2021	240.222,98 zł	151.119,00 zł	30.038,37 zł

Wykres 9. Udzielone dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego w latach: 2015 – 2021 w podziale na ilość osób

O dofinansowanie w 2020 roku do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego złożonych zostało 330 wniosków z czego 23 wnioski nie zostały zrealizowane z powodu: rezygnacji z dofinansowania, śmierci wnioskodawcy lub przekroczenia kryterium dochodowego.

Wyplacone dofinansowanie w 2020 roku wynosiło **280.827,94 zł** dla niepełnosprawnych osób dorosłych i dzieci w postaci 307 zrealizowanych pozytywnie wniosków. Wśród osób dorosłych realizowano **285** wniosków na kwotę **228.137,49 zł** oraz dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej **22** wniosków na kwotę **52.690,45 zł**

Dofinansowanie do w/w sprzętów uzyskało:

- **103 kobiety** – wypłacona została kwota dofinansowania **92.710,00 zł**
- **91 mieszkańców wsi** – wypłacona została kwota dofinansowania **133.115,00 zł**

Tabela 12. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

I.p.	Nazwa przedmiotu ortopedycznego, środka pomocniczego, sprzętu rehabilitacyjnego	Ilość osób dorosłych korzystających z pomocy i kwota wypłacona	Ilość dzieci korzystających z pomocy i kwota wypłacona
2021			
1.	Aparaty słuchowe, wkładki uszne, systemy wspomagające słyszenie, aparaty do leczenia bezdechu sennego	161 osób 180.103,81 zł	5 dzieci 18.330,00 zł
2.	Wózki inwalidzkie	11 osób 53.170,00 zł	4 dzieci 10.440,00 zł
3.	Pieluchomajtki, cewniki urologiczne, worki do zbiórki moczu, materace przeciwodrożynowe	93 osoby 42.418,09 zł	3 dzieci 2.596,00 zł
4.	Przedmioty ortopedyczne: balkoniki, kule, obuwie ortopedyczne, szyny i opaski, peruki, ortezy,	14 osób 12.771,40 zł	5 dzieci 6.160,00 zł
5.	Protezy: kończyn, pończochy kikutowe	10 osób 66.444,00 zł	XXX
6.	Sprzęt rehabilitacyjny	12 osób 14.266,70 zł	XXX
Suma		301 osób 369.174,00 zł	17 dzieci 37.526,00 zł
2020			
1.	Aparaty słuchowe, wkładki uszne, systemy wspomagające słyszenie, aparaty do leczenia bezdechu sennego	89 osób 91.112,55 zł	5 dzieci 27.955,00 zł
2.	Wózki inwalidzkie	11 osób 33.810,00 zł	1 dziecko 750,00 zł
3.	Pieluchomajtki, cewniki urologiczne, worki do zbiórki moczu, materace przeciwodrożynowe	72 osoby 45.493,58 zł	2 dzieci 3.576,95 zł
4.	Przedmioty ortopedyczne: balkoniki, kule, obuwie ortopedyczne, szyny i opaski, peruki, ortezy,	8 osób 6.809,36 zł	2 dzieci 3.301,50 zł
5.	Szkła i soczewki okularowe	6 osób 41.410,00 zł	XXX
6.	Protezy: kończyn, pończochy kikutowe	6 osób 9.502,00 zł	3 dzieci 17.107,00 zł
7.	Sprzęt rehabilitacyjny	89 osób 91.112,55 zł	5 dzieci 27.955,00 zł
Suma		192 osoby 228.137,49 zł	16 dzieci 52.690,45 zł

2019			
1.	Aparaty słuchowe, wkładki uszne, systemy wspomagające słyszenie, aparaty do leczenia bezdechu sennego	175 osób 168.461,46 zł	10 dzieci 17.612,00 zł
2.	Wózki inwalidzkie	18 osób 57.740,00 zł	2 dzieci 9.000,00 zł
3.	Pieluchomajtki, cewniki urologiczne, worki do zbiórki moczu, materace przeciwodleżynowe	114 osób 41.116,41 zł	7 dzieci 2.665,05 zł
4.	Przedmioty ortopedyczne: balkoniki, kule, obuwie ortopedyczne, szyny i opaski, peruki, ortezy,	18 osób 6.525,37 zł	11 dzieci 19.233,25 zł
5.	Szklą i soczewki okularowe	2 osoby 2.250,00 zł	1 dziecko 150,00 zł
6.	Protezy: kończyn, pończochy kikutowe	8 osób 23.320,00 zł	XXX
7.	Sprzęt rehabilitacyjny	3 osoby 6.680,00 zł	XXX
Suma		338 osób 306.093,24 zł	31 dzieci 48.660,30 zł

W 2021 r. powiat ząbkowicki kontynuował realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Na realizację zadań w tym zakresie powiat otrzymał kwotę **276.520,85 zł** (moduł I – 184.969,50 zł, moduł II – 91.551,35 zł).

Tabela 13. Wykorzystanie środków w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w podziale na poszczególne obszary dofinansowania (na dzień 31.12.2021 r.)

Obszar dofinansowania	Liczba zawartych umów	Przyznane dofinansowania w zł.
MODUŁ I		
Obszar A - zadanie nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	1	2.114,00 zł
Obszar B – zadanie nr 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	2	11.403,13 zł
Obszar B – zadanie nr 3 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub elementów jego oprogramowania (osoba z dysfunkcją narządu wzroku)	5	29.434,55 zł
Obszar C – zadanie nr 1 pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	4	40.000,00 zł
Obszar C – zadanie nr 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektr.	2	5.030,50 zł

Obszar C – zadanie nr 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	3	54.000,00 zł
Obszar C – zadanie nr 5 pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	4	30.000,00 zł
Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	1	3.600,00 zł
MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	23	88.393,50 zł
RAZEM	45	263.975,68 zł

Maksymalne kwoty dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd” w 2021 roku wynosiły:

MODUŁ I (likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową):

1. Obszar A:

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – 10.000 zł
- b) Zadanie 2 i Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B – 4.800 zł
- c) Zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu - 4.000 zł

2. Obszar B:

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dla osoby niewidomej – 24.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 15.000 zł; dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 9.000 zł; dla osób z dysfunkcją kończyn górnych – 7.000 zł.
- b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł; dla osób z dysfunkcją narządu słuchu - 3.000 zł, pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł
- c) Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub elementów jego oprogramowania, adresowana dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku - 7.500 zł
- d) Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub elementów jego oprogramowania, adresowana dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub osób do 16 r. życia – orzeczenie o niepełnosprawności - z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy - 4.000 zł
- e) Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób

z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 r.ż.) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności - 1.500 zł

3. Obszar C:

- a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a w przypadku dzieci orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 r.ż) - 10.000 zł, z możliwością zwiększenia do 25.000 zł w przypadku otrzymania pozytywnej opinii eksperta PFRON.
 - b) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 3.500 zł
 - c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) – w zakresie ręki – 12.000 zł, przedramienia – 26.000 zł, ramienia i wyłuszczeniu w stawie barkowym – 30.000 zł; na poziomie podudzia – 18.000 zł; na wysokości uda – 25.000 zł; uda i wyłuszczenia w stawie biodrowym – 30.000 zł
 - d) Zadanie nr 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – do 30% kwot, o których mowa w lit. B
 - e) Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego- 7.500 zł
4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką – 300 zł miesięcznie, nie więcej niż 3.600 zł w ciągu roku – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, w kolegium, w szkole wyższej a także kosztów przewodu doktorskiego, otwartego poza studiami doktoranckimi.

Maksymalna kwota dofinansowania kosztów nauki, dotyczących semestru objętego dofinansowaniem wynosiła:

- dla opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku niezależnie od daty poniesienia kosztów) nie więcej niż 4.000 zł;
- dla dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – 4.000 zł;
- dla dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – 1.500 zł. Ponadto dodatek mógł być zwiększony nie więcej niż o: 700 zł – w przypadkach określonych przez realizatora, 500 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania, 300 zł – w przypadku gdy wnioskodawca posiada aktualną Kartę Dużej Rodziny, 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch kierunkach studiów/nauki, 300 zł w przypadku gdy

wnioskodawca jest osobą poszkodowaną w 2020 lub 2021 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych, 300 zł w przypadku gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza migowego, 200 zł gdy wnioskodawca studiuje w przyspieszonym trybie, 800 zł w przypadku, gdy wnioskodawca posiada podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złoży wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej (wsparcie jednorazowe).

W 2022 roku Powiat Ząbkowicki ponownie przystąpił do realizacji ww. programu.

Moduł III „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi.” – realizacja: 2020 rok.

W związku z wprowadzaniem w 2020 r. stanu epidemicznego związanego z SARS-Cov2, PFRON uruchomił pomoc dla osób niepełnosprawnych, które na skutek wystąpienia zagrożenia epidemicznego w okresie od 9 marca do 16 listopada 2020 r. utraciły możliwość korzystania – przez co najmniej pięć kolejnych następujących po sobie dni roboczych- z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej.

Powiat Ząbkowicki stosownie do uruchomionego przez PFRON programu podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę w sprawie realizacji Modułu III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

Dofinansowanie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych przysługiwało w wysokości 500 zł miesięcznie (maksymalnie przez okres 5 miesięcy). Środki przyznane na realizację programu PFRON przekazał dla powiatu ząbkowickiego w kwocie **200.000 zł**

Modułu III programu adresowany był do osób niepełnosprawnych, które były:

1. uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej;
2. uczestnikami środowiskowych domów samopomocy, funkcjonujących na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.);
3. podopiecznymi dziennych domów pomocy społecznej, funkcjonujących na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.);
4. podopiecznymi placówek rehabilitacyjnych, których działalność finansowana jest ze środków PFRON na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.);
5. uczestnikami programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON i w ramach tych programów korzystają ze wsparcia udzielanego przez placówki rehabilitacyjne;
6. pełnoletnimi (od 18 do 25 roku życia) uczestnikami zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-

wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. z 2013 r. poz. 529);

7. pełnoletnimi (od 18 do 24 roku życia) wychowankami specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych, bądź uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy funkcjonujących na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910);
8. pełnoletnimi (od 18 do 25 roku życia) wychowankami ośrodków rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych oraz ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych funkcjonujących na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910).”

W ramach środków PFRON w 2020 r. **76** osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę **125.000 zł.**

Zamieszczona poniżej tabela z danymi dotyczącymi udzielania dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych obrazuje zapotrzebowanie w tym zakresie.

Tabela 14. Wykorzystanie środków PFRON na dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych		Narastająco od początku roku do końca kwartału sprawozdawczego	
		Liczba	Kwota
2021			
1	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	329	x
2	W tym: liczba opiekunów	81	x
3	Przyznane dofinansowania (liczba osób i kwota: uczestnicy + opiekunowie)	297	413.240,00 zł
4	Ogółem wypłacone dofinansowania	297	412.552,00 zł
	w tym:		
	Dorośli niepełnosprawni z zakładów pracy chronionej	5	5.128,00 zł
	Pozostali dorośli niepełnosprawni	200	296.262,00 zł
	Dzieci i młodzież niepełnosprawna	21	34.035,00 zł
	Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych	52	56.864,00 zł
	Opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	19	20.383,00 zł
2020			
1	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	236	x
2	W tym: liczba opiekunów	62	x
3	Przyznane dofinansowania (liczba osób i kwota: uczestnicy + opiekunowie)	221	269.396,00 zł

4	Ogółem wypłacone dofinansowania	156	189.552,00 zł
	w tym: Dorośli niepełnosprawni z zakładów pracy chronionej	0	0 zł
	Pozostali dorośli niepełnosprawni	99	124.074,00 zł
	Dzieci i młodzież niepełnosprawna	12	18.745,00 zł
	Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych	33	34.354,00 zł
	Opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	12	12.379,00 zł
2019			
1	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	344	x
2	W tym: liczba opiekunów	111	x
3	Przyznane dofinansowania (liczba osób i kwota: uczestnicy + opiekunowie)	223	215.718,00 zł
4	Ogółem wypłacone dofinansowania	223	215.718,00 zł
	w tym: Dorośli niepełnosprawni z zakładów pracy chronionej	2	1.556,00 zł
	Pozostali dorośli niepełnosprawni	98	105.566,00 zł
	Dzieci i młodzież niepełnosprawna	36	41.577,00 zł
	Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych	53	40.934,00 zł
	Opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	34	26.085,00 zł

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest

także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem⁵.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie bądź prezydenci miast) na poziomie gmin. Realizując zadania pomocy społecznej współpracują oni, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodów ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy,
- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej – doprowadzenie w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku produkcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia, zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803). Na terenie Powiatu Żąbkowickiego funkcjonuje 7 ośrodków pomocy społecznej. Na podstawie zebranych od nich danych dotyczących powodów przyznawania pomocy rodzinie można stwierdzić, że największy problem, który stanowi przyczynę ubiegania się o pomoc socjalną, stanowią: bezrobocie oraz długotrwała choroba.

⁵ Źródło: www.mps.gov.pl, 01.09.2021 r.

Tabela 15. Powody przyznania pomocy rodzinie przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Przyczyna	Ilość rodzin objętych pomocą			Liczba osób w rodzinie		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Ubóstwo	1.139	974	931	2.271	1.837	1.662
Sieroctwo	1	0	0	7	0	0
Bezdomność	28	32	39	33	36	40
Potrzeba ochrony macierzyństwa	120	126	118	606	580	502
Bezrobocie	919	815	795	2.154	1.859	1.706
Niepełnosprawność	730	649	588	1.283	1.093	969
Długotrwała choroba	804	755	652	1.358	1.199	1.005
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gosp. domowego	403	390	364	1.182	1.068	947
Alkoholizm	122	108	94	187	151	161
Narkomania	3	3	4	3	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	24	24	26	35	31	40

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej działające na terenie Powiatu Ząbkowickiego, 09.09.2021 r.

Tabela 16. Dane dotyczące liczby osób i rodzin korzystających z różnych form pomocy.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenia			Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia			Liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Zasiłki stałe	354	331	310	353	330	309	446	400	376
Zasiłki okresowe	661	587	597	652	576	593	1.299	1.114	1.140
Praca socjalna	643	606	565	535	439	432	1.394	1.166	1.256
Świadczenia niepieniężne (pomoc w formie schronienia, odzieży)	458	374	339	343	290	263	816	656	585
Dożywianie dzieci	703	640	556	399	369	341	1.501	1.348	1.144

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej działające na terenie Powiatu Ząbkowickiego, 09.09.2021 r.

- **Przemoc domowa**

Problem przemocy w rodzinie w ostatnich latach nabiera na znaczeniu. Z roku na rok zwiększa się ilość interwencji domowych dokonywanych przez Policję. System rejestrowania interwencji w postaci zakładania tzw. Niebieskich Kart daje nam obraz rozwoju tego zjawiska.

Analizując dane można stwierdzić, że znaczna część interwencji dotyczy przemocy wobec kobiet, zwłaszcza przemocy psychicznej. Większość sprawców przemocy było pod wpływem alkoholu.

Problem przemocy domowej jest bardzo trudny do rozwiązania. Już samo zdefiniowanie zjawiska nasuwa sporo problemów, ponieważ tylko niektóre przypadki przemocy są notowane w aktach policyjnych.

- **Alkoholizm i narkomania**

Alkoholizm dorosłych jak i dzieci i młodzieży jest zjawiskiem niosącym za sobą wiele negatywnych skutków zarówno w sferze społecznej jak i emocjonalnej rodzi dotkniętych tym problemem. Szczególnie niepokojącym zjawiskiem obserwowanym w ostatnim okresie czasu jest obniżanie się wieku osób, które miały styczność z alkoholem.

Alkohol jest przyczyną występowania zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym. Większość osób, które dopuściły się przemocy wobec rodziny było pod wpływem alkoholu.

Tabela 17. Dane dotyczące ilości wniosków rozpatrzonych przez Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROK	Ilość wniosków do rozpatrzenia		Liczba wniosków do sądu o skierowanie na leczenie przymusowe	
	ogólnie	w tym kobiety	ogólnie	w tym kobiety
2018	175	36	11	3
2019	160	38	11	4
2020	194	36	3	0

Źródło: Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działające na terenie Powiatu Ząbkowickiego, 09.09.2021 r.

- **Opieka nad dzieckiem i rodziną**

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.), która nałożyła na powiaty realizację szeregu zadań w zakresie zapewnienia stosownej opieki dzieciom znajdującym się w kryzysowej sytuacji rodzinnej.

Zgodnie z art. 76. w/cyt ustawy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 tejże ustawy.

Starosta Ząbkowicki w dniu 23.09.2011 r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich na organizatora pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

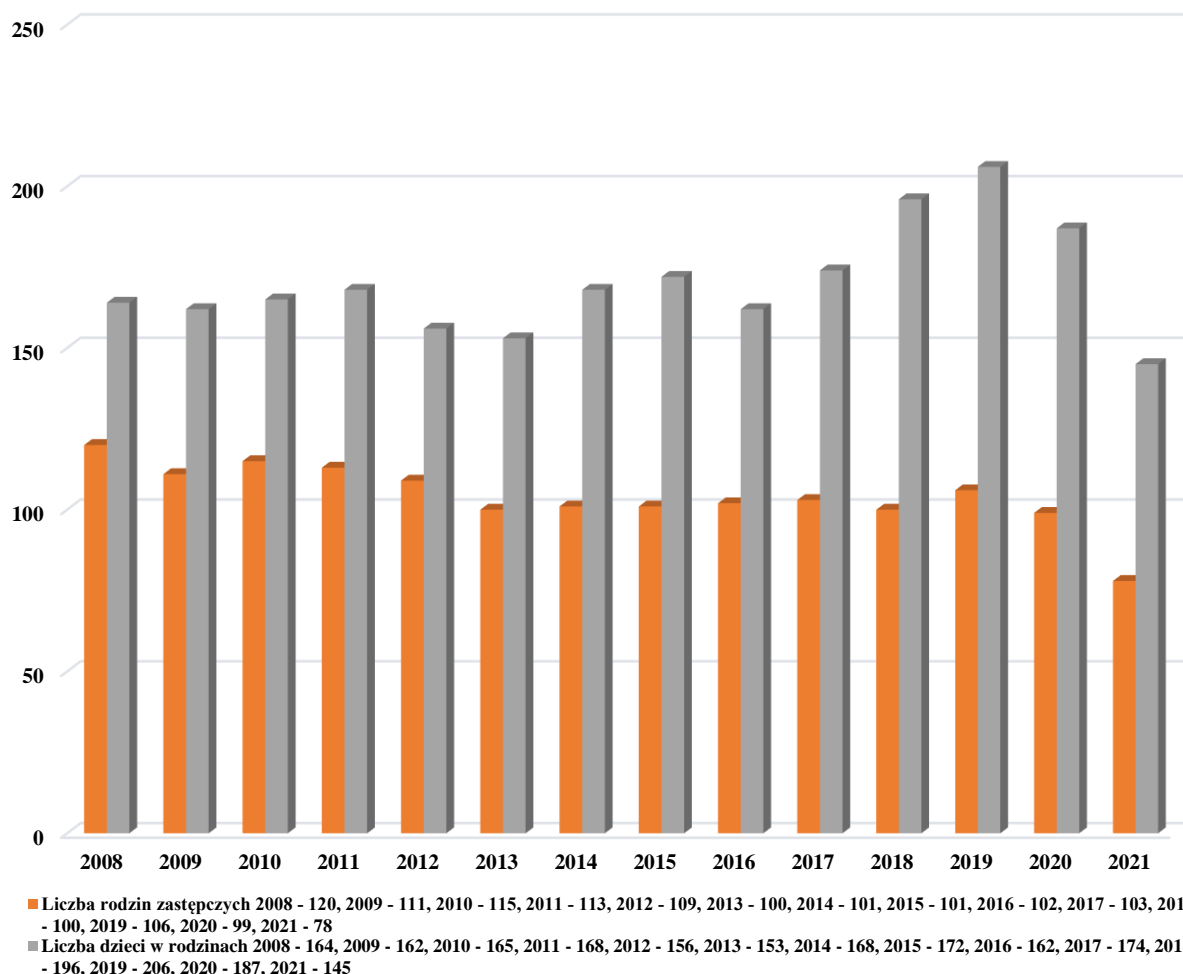
W ramach tych zadań Centrum Pomocy Rodzinie organizuje opiekę w rodzinach zastępczych, wypłaca świadczenia pieniężne związane ze sprawowaniem pieczy zastępczej nad dziećmi, organizuje szkolenia i wsparcie dla rodzin zastępczych, dokonuje oceny sytuacji dzieci i rodzin, zgłasza do adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, ustala odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

W roku 2020 na terenie Powiatu funkcjonowało 78 rodzin zastępczych, w których opiekę znalazło 145 dzieci.

W 2021 roku utworzonych zostało przez sądy rodzinne **9 rodzin zastępczych dla 11 dzieci** z terenu naszego powiatu.

Dzieci umieszczone w pogotowiu opiekuńczym, pogotowiu rodzinnym oraz rodzinach zastępczych na terenie powiatu

Wykres 10. Liczba rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych w latach: 2008-2021

W 2021 roku w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień umieszczonych jest 7 dzieci z innych powiatów. Poza terenem naszego powiatu umieszczonych jest zaś 24 dzieci z terenu Powiatu Żąbkowickiego.

Tabela 18. Liczba rodzin zastępczych (stan na dzień 31.12.2021 r.)

ROK	Liczba rodzin ze względu na ilość dzieci się w nich wychowujących				Rodziny zastępcze ogółem
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 i więcej dzieci	
2021	50	15	6	7	78
2020	62	15	13	9	99
2019	70	13	12	10	105

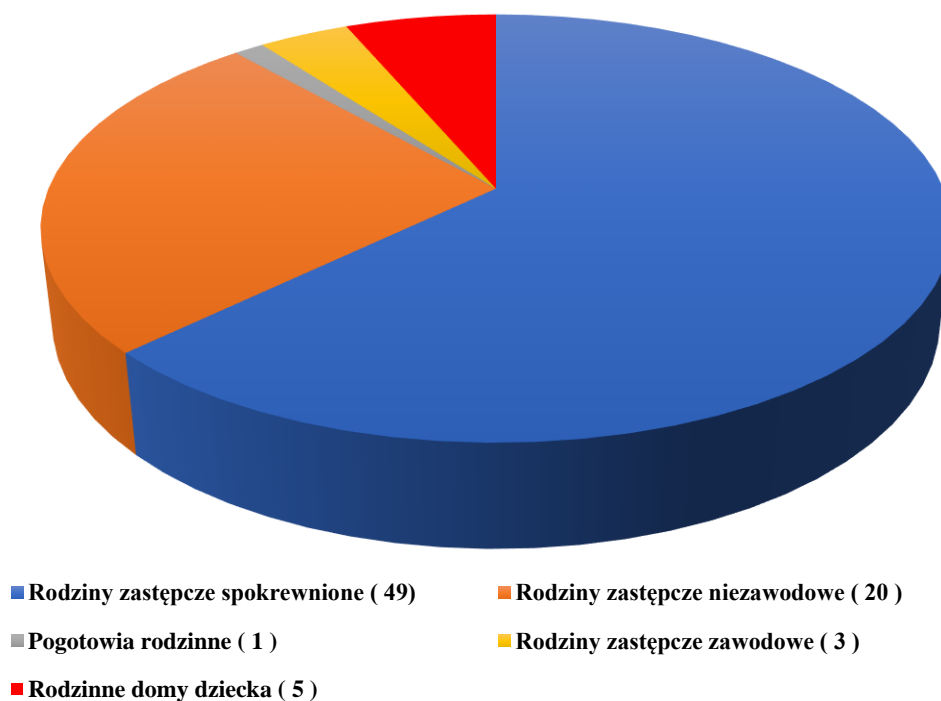
Status rodzinny osób pełniących funkcję rodziców zastępczych (stan na dzień 31.12.2021 r.)

– Małżeństwa	-	45
– Osoby samotne	-	33

w tym:

– rodziny zastępcze spokrewnione:	49
– rodziny zastępcze niezawodowe:	20
– rodziny zastępcze zawodowe pełniące rolę pogotowia rodzinnego:	1
– rodziny zastępcze zawodowe:	3
– rodzinne domy dziecka:	5

Wykres 11. Podział rodzin zastępczych (stan na dzień 31.12.2021 r.)

W 2021 roku w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczonych zostało 2 dzieci, do czasu wyjaśnienia ich sytuacji prawnej. Na terenie powiatu ząbkowickiego w 2020 r. funkcjonowało 1 pogotowie rodzinne, w Braszowicach (od 2015).

Tabela 19. Struktura wiekowa pełniących funkcję rodziców zastępczych (stan na dzień 31.12.2021 r.)

Wiek	20-30 lat	31-40 lat	41-50 lat	51-60 lat	61-70 lat	71 lat i więcej
Liczba osób	2	12	11	15	19	19

Tabela 20. Struktura wiekowa dzieci przebywających w rodzinach zastępczych (stan na dzień 31.12.2021 r.)

ROK	0-3 lat	4-6 lat	7-13 lat	14-18 lat	19-25 lat	RAZEM	Dzieci z zasiłkiem pielęgnacyjnym
2021	3	13	39	64	26	145	19
2020	8	35	69	58	17	187	28
2019	9	15	26	27	28	105	27

Tabela 21. Wysokość pomocy finansowej wypłacanej w 2021 roku rodzicom zastępczym na powierzone im dzieci (stan na dzień 31.12.2021 r.)

	średnio 60% podstawy 1.033,20 zł*	746 zł** (rodziny spokrewnione)	1.131 zł** (rodziny niezawodowe)	1.131 zł** (rodziny zawodowe)	RAZEM w 2021 r.
Liczba dzieci, którym przysługuje świadczenie w zależności od wieku i stanu i stanu zdrowia	9 7 - z rodzin spokrewnionych 2 - z rodzin niezawodowych	63	23	50 (w tym 2 w pogotowiacz rodzinnych i 39 w rodzinnym domu dziecka)	145

* Kwota świadczenia wypłacana od 1 stycznia 2012 r. rodzinom spokrewnionym i niezawodowym na podstawie ustawy o pomocy społecznej

** Kwota wypłacana na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Dzieci które opuściły rodziny zastępcze do 18 r. życia w 2021 r. (stan na dzień 31.12.2021 r.):

- powróciły do rodziny naturalnej	- 7
- przekazane do adopcji	- 2
- umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej	- 8
- umieszczone w innej rodzinie zastępczej	- 1
- umieszczone w pogotowiu opiekuńczym	- 0

Liczba dzieci które pozostały w rodzinie zastępczej po uzyskaniu pełnoletniości -kontynuują naukę (wg stanu na dzień 31.12.2021 r.) – 25 osób.

Usamodzielnienia i kontynuacja nauki (wg stanu na dzień 31.12.2021 r.):

- liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę - 24
- osoby, które otrzymały usamodzielnienie - 10
- osoby, które otrzymały zagospodarowanie - 4

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczy w procesie usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i innych. Osobie, która ukończyła 18 lat, a przebywała w placówce czy rodzinie zastępczej ponad 12 miesięcy przysługuje pomoc na usamodzielnienie i kontynuację nauki. W ramach usamodzielniania wypłacana jest także pomoc na zagospodarowanie.

Dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży skierowanych w latach 2019 – 2021 do placówek resocjalizacyjnych

Tabela 22. Liczba dzieci i młodzieży skierowanej do placówek resocjalizacyjnych w latach: 2018 – 2020

Placówka	2019	2020	2021
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1	2
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	4	6	5
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	77	66	47

Problem związany z umieszczaniem dzieci i młodzieży zdemoralizowanej w placówkach specjalistycznych typu Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy czy Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii wiąże się przede wszystkim z brakiem miejsc w ośrodkach. Duża liczba oczekujących, trudności z kompletowaniem niezbędnej dokumentacji oraz problemy z doprowadzeniem nieletnich do placówki a także niechęć do współpracy rodziców dzieci sprawiają, że istnieje problem w pełnej realizacji tego zadania.

- **Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii Covid-19**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich w 2020 roku aplikowało o środki w ramach Projektu Unijnego „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 - Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

W ramach Projektu zakupiono dla dzieci z rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ich opiekunów zamieszkujących na terenie Powiatu Ząbkowickiego - sprzęt komputerowy: laptopy z oprogramowaniem, w tym również oprogramowanie dla dzieci z niepełnosprawnością oraz środki ochrony indywidualnej i wyposażenia do bezpośredniej walki z epidemią, w postaci maseczek, rękawiczek i środków dezynfekcyjnych.

Zakupiono dla dzieci w pieczy zastępczej pobierających naukę i rozdysponowano w formie użyczenia sprzętu:

- 83 laptopy dla dzieci,
- oprogramowanie dla 2 dzieci z niepełnosprawnością.

Ponadto wydano środki ochrony indywidualnej dla dzieci i ich opiekunów:

- 2660 sztuk maseczek,
- 13300 sztuk rękawiczek,
- 450 litów płynu do dezynfekcji.

Łączna wartość wydatkowanych środków wyniosła 227.241,67 zł.

Niedostosowanie społeczne, przestępczość.

Wciąż niepokojącym problemem społecznym w Polsce jest fakt wysokiej przestępczości wśród nieletnich. Na terenie Powiatu Ząbkowickiego liczba nieletnich sprawców czynów karalnych plasuje się na poziomie niższym niż w latach ubiegłych. Przedstawione poniżej tabele obrazują zjawisko przestępczości wśród członków naszej społeczności.

Tabela 23. Dynamika przestępczości w latach: 2018 - 2020

CZYNY	2018	2019	2020
Przestępstwa kryminalne	721	814	684
w tym przestępstwa gospodarcze	272	410	305
w tym przestępstwa narkotykowe	68	104	113
Kradzież rzeczy	94	97	90
Kradzież samochodu	2	2	2

Kradzież z włamaniem	107	158	118
Przestępstwa rozbójnicze	8	3	5
Bójki i pobicia	3	4	3
Uszczerbek na zdrowiu	14	20	18
Uszkodzenia rzeczy	48	61	53
OGÓŁEM	1.195	1.410	1.170

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Ząbkowicach Śląskich, 15.09.2021 r.

Tabela 24. Przestępstwa popełniane przez nieletnich w latach: 2018 - 2020

CZYNY	2018	2019	2020
Ogółem	33	32	18
w tym kryminalne	31	31	16

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Ząbkowicach Śląskich, 15.09.2021 r.

Na podstawie danych opracowanych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich uzyskano informacje dotyczące najczęściej popełnianych wykroczeń. Najczęściej popełnianymi czynami karalnymi są włamania i kradzieże. Sporo wykroczeń związanych jest także z łamaniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, co potwierdza zjawisko narastania tego problemu wśród nieletnich.

Zasoby powiatu

- **Domy Pomocy Społecznej**

Na terenie Powiatu funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej o różnych profilach, są to:

- Dom Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śl. przeznaczony jest dla 118 osób somatycznie przewlekle chorych,
- Dom Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śl. przeznaczony jest dla 16 osób psychicznie przewlekle chorych,
- Dom Pomocy Społecznej w Ziębicach przeznaczony jest dla 120 osób somatycznie przewlekle chorych,
- Dom Pomocy Społecznej w Henrykowie – dom prowadzony na zlecenie Powiatu przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej, przeznaczony jest dla 73 osób somatycznie i przewlekle chorych,
- Dom Pomocy Społecznej w Opolnicy przeznaczony jest dla 155 dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Łącznie w domach pomocy społecznej utworzonych na terenie Powiatu Ząbkowickiego są 482 miejsca. Domy pomocy społecznej stanowią ważny element systemu pomocy społecznej.

- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Bardzie**

Ośrodek udziela doraźnej (natychmiastowej), krótkoterminowej pomocy osobom pozostającym w sytuacji przemocy domowej – ofiarom przemocy: osobom i dzieciom znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, w celu zapobieżenia powstawania lub pogłębiania się dysfunkcji tych osób, rodzin lub społeczności. Ośrodek, w zależności od sytuacji i potrzeb, może świadczyć pomoc:

- doradczą
- informacyjną
- psychologiczną
- terapeutyczną
- pedagogiczną
- prawną
- medyczną i socjalną
- bytową na czas zamieszkiwania w Hostelach Ośrodka

Każda z form pomocy ma służyć wsparciu emocjonalnemu osoby w kryzysie i doprowadzić do jej usamodzielnienia (udzielenie wsparcia w celu osiągnięcia możliwie szybko własnej pełnej aktywności społecznej).

Każdorazowo rodzaj pomocy, jej zakres i formy dostosowywane są do indywidualnych potrzeb. Możliwa jest jednorazowa konsultacja lub też dłuższy kontakt, porada lub terapia, wsparcie lub psychoedukacja.

Zadania realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Nadzieja”:

1. Działania interwencyjne:
 - a) pomoc interwencyjna i wsparcie osób poszukujących pomocy ze strony pracownika pierwszego kontaktu
 - b) poradnictwo bezpośrednio, telefoniczne, internetowe
 - c) pomoc i wsparcie psychologiczne dla osób zainteresowanych
 - d) konsultacje psychologiczne
 - e) interwencje w terenie
2. Działania diagnostyczne i terapeutyczne
3. Pomoc prawna.
4. Współdziałanie z innymi podmiotami - współpraca z pracownikami OPS-ów, kuratorami, sądami, policją, szkołami, jednostkami służby zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, gminami, parafiami, OPP oraz stowarzyszeniami i innymi instytucjami, w celu poszukiwania rozwiązań ich trudnych sytuacji.
5. Hostel Ośrodka Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie obejmuje:
 - 1.1 Działania interwencyjne;
 - a) natychmiastowe przyjęcie do hostelu celem zapewnienia bezpiecznego schronienia (bez względu na porę dnia czy dzień tygodnia)
 - b) zaspokojenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych
 - 5.2 . Działania terapeutyczno-opiekuńcze:
 - a) diagnoza przypadku
 - b) powstanie Interdyscyplinarnego Planu Pomocy i jego stopniowa realizacja przez wskazane podmioty
 - c) zapewnienie wsparcia i zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańcom
 - d) pomoc w powrocie do samodzielności, wspieranie inicjatywy, angażowanie do współpracy
 - e) wspomaganie i rozwój poczucia własnej wartości i kompetencji przez uczenie nowych umiejętności, przydatnych w codziennym życiu
 - f) pomoc prawna

Celem nadrzędnym wszystkich podejmowanych działań jest zmniejszenie zjawiska przemocy na terenie Powiatu Ząbkowickiego. Podporządkowane temu są działania doraźne i długofalowe, ambulatoryjne i hotelowe, terapeutyczne i interwencyjne. Ponadto do skutecznego działania w obszarze przeciwdziałania i zapobiegania przemocy przyczyniają się również podejmowane wysiłki zmierzające do wzmocnienia współpracy służb i instytucji.

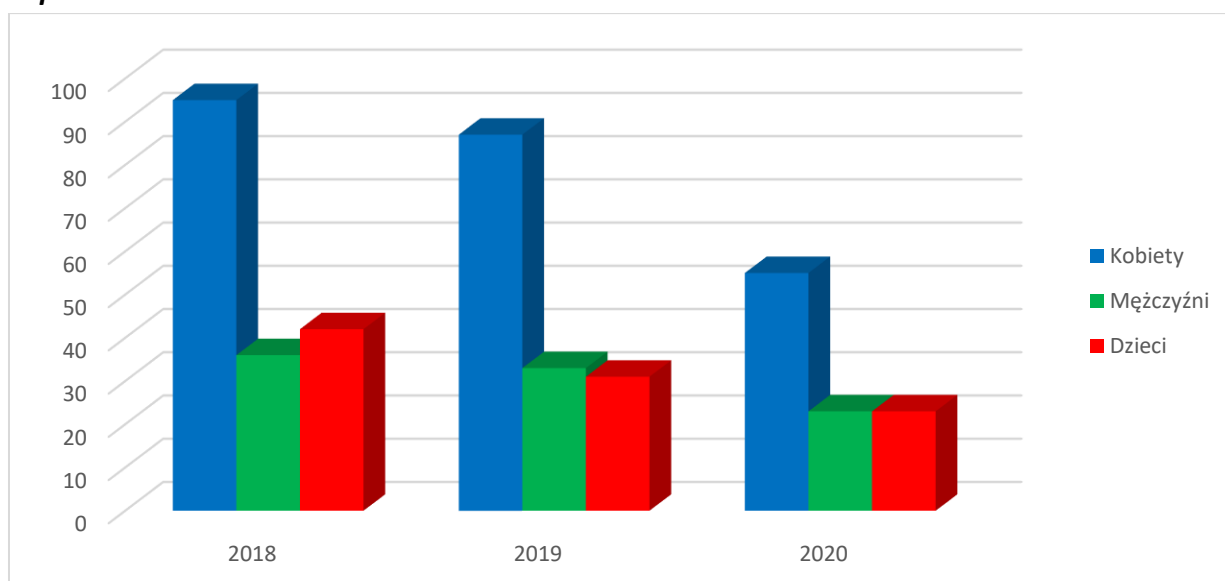
W roku 2021 r. do korzystania z całodobowej opieki w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie tut. Centrum wydało 3 skierowania dla matek z dziećmi. Okres przebywania w ośrodku wynosił od 1 do 3 miesięcy. Przez cały rok zagwarantowane było stacjonarnie 5 miejsc dla osób z powiatu ząbkowickiego dotkniętych przemocą.

Tabela 25. Rodzaj działań podejmowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej

ROK	Wsparcie i poradnictwo	Pomoc prawna	Pomoc psychologiczna	Przyjęcia do Hostelu	Rozmowy z instytucjami	Razem
2020	239	38	151	2	73	503
2019	320	30	253	9	55	667
2018	281	46	286	6	84	703

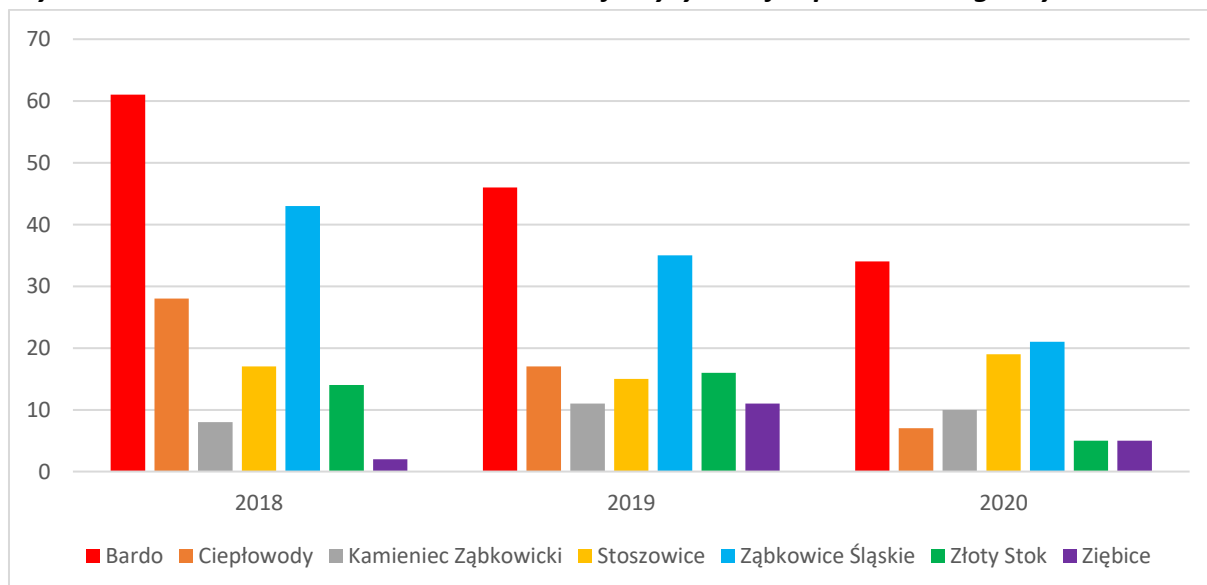
Źródło: OIK „Nadzieja”, 01.09.2021 r.

Wykres 12. Liczba osób objętych pomocą świadczoną przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w podziale na wiek

Źródło: OIK „Nadzieja”, 01.09.2021 r.

Wykres 13. Ilość klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej w podziale na gminy

Źródło: OIK „Nadzieja”, 01.09.2021 r.

- **Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli w Ząbkowicach Śląskich**

Do głównych zadań Powiatowego Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego należy:

- wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej,
- profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka,
- terapia zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych,
- wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
- pomoc uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu, planowania kariery zawodowej,
- prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów,
- wyłanianie dzieci ryzyka dysleksji, diagnoza dysleksji rozwojowej oraz pomoc dzieciom, młodzieży, rodzicom, nauczycielom w zakresie przezwycięzania specyficznych trudności w nauce czytania i pisania,
- udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z wybitnymi uzdolnieniami,
- orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego.

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Opolnicy i Henrykowie**

Głównym zadaniem Warsztatów Terapii Zajęciowej jest rehabilitacja zawodowa, psychospołeczna, fizyczna oraz integracja środowisk, w których przebywają osoby niepełnosprawne. Uczestnikiem Warsztatów może zostać każda osoba niepełnosprawna po spełnieniu obowiązku szkolnego, posiadająca orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej. Nad całością procesu aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych czuwa zawsze wysoko wyspecjalizowany zespół pracowników.

W 2020 roku na terenie Powiatu Ząbkowickiego działały dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Jeden przy Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy, drugi przy Domu Opieki im. Św. Jadwigi w Henrykowie. Liczba uczestników korzystających z WTZ-ów: Opolnica 40 osób (w tym 7 osób z Powiatu Kłodzkiego), Henryków 35 osób. Ponadto w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Mikoszowie (Powiat Strzeliński) uczestniczyło 7 osób z terenu naszego powiatu oraz 1 osoba w WTZ w Piławie Górnej (powiat dzierzoniowski).

Analiza SWOT

W celu oceny potencjału wewnętrznego zasobów Powiatu Ząbkowickiego, członkowie zespołu posłużyli się metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

Mocne strony (wewnętrzne):

1. Zainteresowanie władz samorządowych rozwiązywaniem problemów społecznych,
2. Współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
3. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz polityki społecznej i rozwiązywania problemów społecznych,
4. Dobre kwalifikacje zawodowe osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych zajmujących się problemami społecznymi,
5. Gotowość pracowników do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez udział w kursach i szkoleniach,
6. Praca socjalna prowadzona przez miejskie ośrodki pomocy społecznej oraz gminne ośrodki pomocy społecznej,
7. Istniejąca sieć instytucji w obszarze pomocy społecznej,
8. Sieć szkół, dostęp do edukacji na różnym poziomie,
9. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy prowadzenie szkoleń i programów w celu uzyskania zawodu i nowej pracy,
10. Istniejące organizacje i stowarzyszenia pozarządowe,
11. Rozwijanie rodzinnych form pieczy zastępczej,
12. Funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (na zasadzie porozumienia z Powiatem Dzierżoniowskim),
13. Systematycznie rosnący poziom świadomości społecznej na temat swoich praw,
14. Realizacja programów profilaktycznych, tworzonych dla poszczególnych grup dyspanseryjnych,
15. Udzielanie dofinansowań do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych na podstawie odrębnych przepisów,
16. Interdyscyplinarność działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
17. Dobry dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
18. Aktywność w zakresie profilaktyki i edukacji przeciw przemocy w placówkach oświatowych,
19. Stosunkowo wysoka wiedza społeczna nt. przemocy,
20. Bliskość podstref Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST-PARK”,
21. Atrakcyjne położenie (skrzyżowanie szlaków komunikacyjnych północ-południe i wschód-zachód),

22. Przedsiębiorczość mieszkańców powiatu,
23. Atrakcyjne tereny przyrodnicze, rekreacyjne i turystyczne.

Słabe strony (wewnętrzne):

1. Występowanie niedostatku wśród społeczności osób niepełnosprawnych Powiatu Ząbkowickiego i wzrost beneficjentów pomocy społecznej,
2. Zbyt mała ilość środków finansowych na realizację działań pomocowych i profilaktycznych,
3. Osłabienie więzi społecznych i rodzinnych,
4. Słabo rozwinięta edukacja prorodzinna,
5. Niedostateczna liczba rodzin wspierających i rodzin pomocowych,
6. Niedostateczne zasoby lokali socjalnych i komunalnych,
7. Brak domów dziennego pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych,
8. Niedostosowanie środków komunikacji miejskiej oraz infrastruktury, związanej z transportem dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
9. Niewystarczająca oferta kompleksowej rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych,
10. Brak efektywnego systemu, zapewniającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych,
11. Niska świadomość społeczna, związana z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych,
12. Słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego dla osób zagrożonych wykluczeniem,
13. Zbyt mała ilość podpisanych kontraktów z NFZ na rehabilitację zdrowotną w poradniach rehabilitacyjnych — długi okres oczekiwania na zabiegi,
14. Duża liczba osób objętych pomocą w MOPS i OPS,
15. Patologie społeczne (alkoholizm, przemoc, bezdomność, narkomania itp.),
16. Duża liczba osób niepełnosprawnych (w tym: niepełnosprawność intelektualna) — brak ośrodków wsparcia w gminach — niewystarczająca ilość miejsc pracy,
17. Niewystarczająca ilość rodzin zastępczych zawodowych, w tym pogotowi rodzinnych i rodzinnych domów dziecka,
18. Słabo rozwinięty wolontariat na rzecz pomocy społecznej,
19. Bierność, bezradność, również postawy roszczeniowe wśród osób niepełnosprawnych,
20. Bariery w budynkach użyteczności publicznej,
21. Słabo rozwinięty sektor ekonomii społecznej,
22. Niewystarczająca ilość miejsc pracy,
23. Słabe diagnozowanie problemów społecznych osób niepełnosprawnych w ich środowiskach lokalnych,
24. Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych,
25. Niechęć pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych,
26. Nisko oceniana skuteczność działań wobec sprawców i osób doświadczających przemocy przez zespoły interdyscyplinarne,
27. Stosunkowo niskie środki finansowe przeznaczane z budżetu Powiatu na zadania pomocowe w zakresie przeciwdziałania przemocy,

28. Niewystarczająca dostępność do Ośrodków Terapii Uzależnień
29. Niedostateczna liczba ośrodków wsparcia dziennego dla dzieci, młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych (zadania ustawowe gmin),
30. Niedostateczna współpraca instytucji, zajmujących się problemami społecznymi,

Szanse (zewnętrzne):

1. Funkcjonowanie i działalność instytucji i organizacji lokalnych (samorządy, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i inne)
2. Pozyskiwanie funduszy Unii Europejskiej, możliwość finansowania zadań ze środków Unii Europejskiej,
3. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
4. Akceptacja i zrozumienie potrzeb osób niepełnosprawnych,
5. Spadek bezrobocia, poprzez dalsze prowadzenie aktywnej walki z bezrobociem, w tym zatrudnienie osób niepełnosprawnych,
6. Wspieranie inicjatyw lokalnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
7. Stworzenie procedur i standardów na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
8. Wzmoczona polityka państwa ukierunkowana na problemy niepełnosprawnych środki z PFRON,
9. Zwiększenie liczby instytucji i organizacji, zajmujących się problematyką społeczną,
10. Szkolenia kadr,
11. Tworzenie programów osłonowych i aktywności lokalnej,
12. Aktywizacja społeczności lokalnej w sprawy społeczne, tworzenie grup samopomocowych
13. Programy rządowe, skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
14. Rozwój sektora ekonomii społecznej i wolontariatu,
15. Poprawa komunikacji z większymi ośrodkami gospodarczymi i turystycznymi,
16. Rozwój budownictwa socjalnego, turystyki i agroturystyki,
17. Zwiększenie dostępności społeczeństwa do Internetu w gminach,
18. Tworzenie grup wsparcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
19. Dobre praktyki w. spędzaniu czasu wolnego rodzinie (spotkania aktywizujące, festyny organizowane przez samorządy, parafie, centra handlowe, warsztaty, w których biorą udział rodzice z dziećmi itp.),
20. Wsparcie metodyczne, konferencje oraz wymiana „dobrych praktyk” na poziomie Powiatu,
21. Podnoszenie kompetencji służb w zakresie realizacji ustawowych zadań,
22. Rozwój działalności psychoedukacyjnej dla sprawców i osób doświadczających przemocy — realizacja programów korekcyjno — edukacyjnych,
23. Zapewnienie schronienia dla osób doświadczających przemocy,
24. Poszerzenie oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych,

25. Kampanie nt. działań podejmowanych w zakresie procedury Niebieskiej Karty — konsekwencji i szans wynikających z jej prowadzenia dla rodzin i osób współpraca z lokalnymi mediami,

Zagrożenia (zewnętrzne):

1. Zagrożenie marginalizacją społeczną i cyfrową,
2. Dziedziczenie nieprawidłowych wzorców rodzinnych i społecznych przez dzieci i młodzież ze środowisk dyspanseryjnych,
3. Zaniedbania opiekuńcze wobec osób starszych i niepełnosprawnych przez rodziny,
4. Problemy ze współfinansowaniem przez gminy pobytu osób starszych w domach pomocy społecznej,
5. Wzrost demoralizacji i przestępczości wśród dzieci i młodzieży,
6. Niestabilna sytuacja ekonomiczna rodzin, zagrożenie ubóstwem,
7. Nieadekwatna do potrzeb polityka prorodzinna,
8. Niedostateczna wiedza o rynku pracy,
9. Niechęć osób do zmiany kwalifikacji, szczególnie w grupie 50 plus,
10. Wzrastające bezrobocie, spowodowane sytuacją gospodarczą w kraju, utrata miejsc pracy w powiecie,
11. Częsta zmiana przepisów, dotyczących rehabilitacji zawodowej, ograniczające refundację dla pracodawców, co powoduje zwalnianie tych osób,
12. Słaba mobilność przestrzenna mieszkańców szczególnie gmin wiejskich,
13. Starzenie się społeczeństwa i wydłużenie długości życia, co skutkuje zwiększeniem liczby osób starszych, potrzebujących pomocy instytucjonalnej,
14. „Przerzucenie” przez Rząd na samorządy lokalne odpowiedzialności za kształtowanie, a przede wszystkim finansowanie rozwiązań z zakresu pomocy społecznej,
15. niespójne i niestabilne przepisy prawa w obszarze pomocy społecznej,
16. Brak perspektyw dla młodych ludzi emigracja za granicę,
17. Biurokratyzacja,
18. Ograniczone środki finansowe na realizację działań pomocowych,
19. Brak stałych rozwiązań prawnych, przychylnych obszarowi pomocy społecznej,
20. Istniejące w dalszym ciągu stereotypy na temat osób niepełnosprawnych,
21. Zjawisko wypalenia zawodowego wśród kadry pracującej w pomocy społecznej,
22. Mała aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych,
23. Dostęp do opieki zdrowotnej,
24. Rozwój postaw roszczeniowych wobec instytucji pomocy społecznej,
25. Mało skuteczne działania interdyscyplinarne wynikające z braku wiary w możliwość sprawczości służb,
26. Potencjalny wzrost zjawiska przemocy.

Na podstawie przeprowadzonych badań i uzyskanych informacji, można stwierdzić, iż najczęściej spotykane problemy społeczne to te, które wynikają wprost z dysfunkcji społeczeństwa kwalifikujących do udzielania świadczeń z instytucji pomocy społecznej oraz te,

które związane są ze zjawiskami demograficznymi (starzejące się społeczeństwo), rynkiem pracy (brak dostatecznej liczby miejsc pracy, kwalifikacje osób poszukujących pracy nieadekwatne do potrzeb pracodawców), infrastrukturą pomocową (niedostateczna oferta dla dzieci i młodzieży dysfunkcyjnej), mieszkalnictwem oraz dezintegracją i anomią społeczną. Problemy te są wypadkową niewystarczających nakładów finansowych na realizację zadań pomocy społecznej, często niewystarczających warunków lokalowych instytucji pomocy społecznej na podejmowanie dodatkowych i innowacyjnych rozwiązań, niewystarczającego zatrudnienia specjalistów oraz braku zaangażowania społeczności lokalnej na rzecz rozwiązywania problemów społecznych (interdyscyplinarność działań).

W dążeniu do realizacji wizji polityki społecznej w Powiecie Ząbkowickim służyć będą poniższe cele operacyjne i przypisane im zadania. Określeniu skuteczności ich realizacji mają służyć wskaźniki realizacji zadań, które pozwolą na określenie czy wytyczone kierunki i zamierzenia będą miały wpływ na rozwój regionu w aspekcie społecznym.

Wizja rozwoju polityki społecznej w Powiecie Ząbkowickim.

Dokonana diagnoza polityki społecznej i problemów społecznych Powiatu Ząbkowickiego oraz bilans dokonany w oparciu o mocne strony polityki społecznej powiatu oraz płynące z niej szanse dla rozwoju regionu, daje nadzieję na rozwój i stabilizację społeczną. Słabe strony i płynące z nich zagrożenia, winny stać się w kolejnych latach drogowskazem do podejmowania nowych wyzwań na niwie społecznej.

Priorytety, cele operacyjne i zadania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Ząbkowickim na lata: 2022 – 2027.

Priorytet I: Organizacja systemu opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Działania:

- A. Zapewnienie środków finansowych na tworzenie rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.
- B. Zapewnienie działalności instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu dla dzieci, które nie znalazły miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej.
- C. Organizowanie opieki i pomocy psychologicznej w rodzinach zastępczych.
- D. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- E. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- F. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa.
- G. Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej.
- H. Finansowanie kosztów świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Ząbkowickiego lub na terenie innego powiatu, pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.
- I. Organizowanie w szkołach, ośrodkach kultury i świetlicach wiejskich zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży.
- J. Realizacja w szkołach programów profilaktycznych w zakresie przemocy w rodzinie, uzależnień i innych sytuacji kryzysowych.
- K. Przeciwdziałanie niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców poprzez organizowanie poradnictwa, terapii i warsztatów umiejętności dla rodziców.
- L. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli i wychowawców w zakresie przemocy, uzależnień i innych sytuacji kryzysowych.
- M. Zapewnienie dostępu do szkolnictwa specjalnego.
- N. Realizacja przez szkoły programów na rzecz bezpieczeństwa młodzieży.
- O. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na zwiększenie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych.

Odpowiedzialni: Samorząd Powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno–Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli, szkoły i placówki oświatowe.

Partnerzy: kuratorzy sądowi, wychowawcy, ośrodki pomocy społecznej.

Termin realizacji: praca ciągła.

Środki finansowe: własne powiatu, źródła zewnętrzne.

Priorytet II: *Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży opuszczającej rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą.*

Działania:

- A. Objęcie wsparciem młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, opuszczającej pieczę zastępczą w ramach projektów EFS lub innych środków finansowych pozyskanych przez powiat ze źródeł zewnętrznych.
- B. Pomoc w integracji ze społeczeństwem młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, opuszczającej pieczę zastępczą i placówki opiekuńczo-wychowawcze poprzez objęcie wsparciem przez koordynatora pieczy zastępczej, prowadzenie pracy socjalnej, współpracę z psychologiem w celu znalezienia pracy i mieszkania.
- C. Zapewnienie środków finansowych w budżecie powiatu na wypłatę świadczeń należnych wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą.

Odpowiedzialni: samorząd powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno–Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli, szkoły i placówki oświatowe.

Partnerzy: kuratorzy sądowi, wychowawcy, ośrodki pomocy społecznej.

Termin realizacji: praca ciągła.

Środki finansowe: własne powiatu, źródła zewnętrzne.

Priorytet III: *Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych, poprzez rehabilitację społeczną i zawodową przy udziale środków własnych powiatu i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.*

Działania:

- A. Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Domu Opieki Społecznej im. Św. Jadwigi Śl. w Henrykowie.
- B. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, a w szczególności dzieciom i młodzieży.
- C. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.
- D. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
- E. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.
- F. Realizacja programów PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych w tym „Wyrównywanie różnic między regionami” i „Aktywny Samorząd”.
- G. Utrzymywanie standardów usług w domach pomocy społecznej na terenie powiatu.
- H. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży w wieku szkolnym poprzez umożliwienie dostępu do indywidualnego nauczania.

- I. Utrzymanie i prowadzenie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w stopniu lekkim i umiarkowanym.
- J. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych oraz zajmujących się aktywizacją ludzi starszych, w tym również w formie wsparcia materialnego.
- K. Realizacja projektów w ramach środków zewnętrznych skierowanych do osób niepełnosprawnych.
- L. Propagowanie organizowania wśród dorosłych, dzieci i młodzieży grup wolontariuszy chętnych do niesienia pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym i ich rodzinom.
- M. Rozpowszechnianie w prasie lokalnej dobrych praktyk dotyczących życia w społeczeństwie ludzi starszych (uroczyste obchody Dnia Babci i Dziadka, funkcjonowanie Klubów Seniora, działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku, itp.).
- N. Prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
- O. Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe oraz szkolenie i przekwalifikowanie osób z niepełnosprawnościami.
- P. Zwrot kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych lub adaptacji i nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy.
- Q. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnościami.
- R. Udzielanie jednorazowej bezwrotnej pomocy na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osoby z niepełnosprawnościami.
- S. Podejmowanie działań w zakresie pozyskiwania środków z Unii Europejskiej na rzecz poprawy sytuacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Odpowiedzialni: samorząd powiatowy, samorządy gminne, Powiatowy Urząd Pracy, szkoły i placówki oświatowe.

Partnerzy: organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli, PFRON.

Termin realizacji: praca ciągła.

Środki finansowe: własne powiatu, źródła zewnętrzne.

Priorytet IV: Przeciwdziałanie przemocy w szkole.

Działania:

- A. Zapewnienie działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie i ofiar handlu ludźmi na terenie Powiatu Żąbkowickiego wraz z hostelem zapewniającym schronienie ofiarom przemocy w rodzinie i ofiarom handlu ludźmi.
- B. Rozszerzenie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej (dla osób mających problem z dojazdem do siedziby ośrodka) poprzez udzielanie porad i wsparcia dla ofiar

przemocy w rodzinie w punktach informacyjno-konsultacyjnych na terenie gmin powiatu (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, itp.).

C. Tworzenie i wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Odpowiedzialni: samorząd powiatowy, Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Partnerzy: organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Termin realizacji: praca ciągła.

Środki finansowe: własne powiatu, źródła zewnętrzne.

Priorytet V: *Przeciwdziałanie bezrobociu.*

Działania:

- A. Realizacja założeń Powiatowego Programu Działań na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Coroczny Program działań na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy uchwalony przez Radę Powiatu Żąbkowickiego stanowi integralną część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2022 – 2027.
- B. Wsparcie realizacji celu strategicznego zawartego w Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu – poprawa warunków życia każdego mieszkańca powiatu, zmniejszenie bezrobocia do poziomu minimum.
- C. Aktywne i zapobiegawcze działania dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo polegające na aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
- D. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia oraz wsparcie grup szczególnego ryzyka dla zwiększenia ich szans na zatrudnienie.
- E. Działania związane z realizacją ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz.1842 z późn. zm.)
 - a) udzielanie wsparcia pracodawcom i przedsiębiorcom/2020-2022/
 - b) weryfikacja wypłaconych dofinansowań przedsiębiorcom i pracodawcom w 2020 i 2021 roku;
- F. Działania w związku z sytuacją wywołaną konfliktem zbrojnym -ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz.583 z późn. zm.):
 - a) rejestracja w powiatowym urzędzie pracy obywateli Ukrainy (i innych państw) bezrobotnych (rejestracja kobiet powyżej 60. roku życia i mężczyzn powyżej 65. roku życia);

- b) korzystanie z usług rynku pracy (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia)
- c) swobodny dostęp do instrumentów rynku pracy, aktywnych form pomocy oraz skierowania do zatrudnienia za pośrednictwem urzędu pracy (m.in. staże, prace interwencyjne, bony: stażowe, szkoleniowe, na zasiedlenie, zatrudnieniowe itp.)
- d) możliwość ubiegania się o środki na podjęcie działalności gospodarczej
- e) możliwość uzyskania skierowania w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy
- f) podleganie zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego – składka odprowadzana z Funduszu Pracy
- g) realizacja projektów unijnych i krajowych realizowanych wsparć dla obywateli Ukrainy i innych państw w związku z konfliktem zbrojnym.

Odpowiedzialni: samorząd powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy.

Partnerzy: przedsiębiorcy, pracodawcy, organizacje pozarządowe, PCPR, OPS.

Termin realizacji: praca ciągła.

Środki finansowe: własne powiatu, źródła zewnętrzne.

Priorytet VI: Podnoszenie jakości usług w jednostkach pomocy społecznej.

Działania:

- A. Wzmacnianie potencjału kadr służb społecznych – organizowanie i finansowanie szkoleń dla kadry kierowniczej ośrodków pomocy społecznej na szczeblu powiatowym.

Odpowiedzialni: samorząd powiatowy.

Partnerzy: organizacje pozarządowe, PCPR, OPS, PUP.

Termin realizacji: praca ciągła.

Środki finansowe: własne powiatu, źródła zewnętrzne.

Priorytet VII: Krzewienie idei społeczeństwa obywatelskiego.

Działania:

- A. Kształtowanie postaw obywatelskich skierowanych na pomoc innym poprzez akcje informacyjne i edukacyjne, kreowanie opinii i świadomości społecznej pozbawionej negatywnych stereotypów postrzegania życia społecznego.
- B. Działania na rzecz inicjatyw w społecznościach lokalnych.
- C. Wspieranie przedsięwzięć o charakterze lokalnym.

Odpowiedzialni: samorząd powiatowy.

Partnerzy: organizacje pozarządowe, samorządy gminne.

Termin realizacji: praca ciągła.

Środki finansowe: własne powiatu, źródła zewnętrzne.

Zarządzanie strategią

Monitoring i ewaluacja

Proces zarządzania realizacją Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma na celu właściwą organizację, bieżący monitoring realizacji zadań przez poszczególnych interesariuszy oraz konieczne działania ewaluacyjne w sytuacji konieczności wprowadzenia zmian w dokumencie strategicznym w zakresie realizacji zadań, które mogą być spowodowane zmianami legislacyjnymi, zakończeniem obowiązywania przyjętych programów operacyjnych, potrzebami społecznymi czy też organizacyjnymi. W okresie obowiązywania, Strategia będzie analizowana w procesie monitoringu. Jego istotą jest śledzenie i analizowanie faktycznego rozwoju. Monitoring strategii odbywać się będzie poprzez:

1. coroczne raportowanie i ocenę zgodności faktycznego postępu z założeniami i celami strategii,
2. ocenę nowych wyzwań i zagrożeń,
3. uaktualnianie strategii w odpowiedzi na potrzeby społeczne.

Ewaluacji podlegają standard i dostępność usług oraz stopień i realizacja celów.

Monitorowaniu podlegają wszystkie zadania zawarte w niniejszej Strategii przy współdziałaniu interesariuszy dokumentu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich, będące koordynatorem Strategii, będzie raportowało rokrocznie działania w ramach Powiatowej

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, we współpracy ze wszystkimi interesariuszami dokumentu. Oznacza to, że wszystkie jednostki odpowiedzialne za realizację zadań wytyczonych w Strategii zobowiązane są do składania rocznych sprawozdań z ich wykonania, koordynatorowi Strategii.

Koordinator Strategii (PCPR) w oparciu o sprawozdania jednostek dokona oceny realizacji zadań w oparciu o przedstawione mu wskaźniki realizacji celów. Sprawozdanie z realizacji Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich będzie przedstawiać Radzie Powiatu Ząbkowickiego.

W przypadku konieczności ewaluacji Strategii, koordinator zwróci się do Zarządu Powiatu Ząbkowickiego o powołanie Zespołu ds. realizacji Strategii, który dokona oceny zasadności wprowadzenia zmian w dokumencie strategicznym. Zespół przedstawi swoje stanowisko Zarządowi Powiatu, który podejmie decyzję o wprowadzeniu niezbędnych zmian w Strategii.

Priorytet	Działania	Wskaźniki
I. Organizacja systemu opieki nad dziećmi i młodzieżą.	A. Zapewnienie środków finansowych na tworzenie rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych nowych rodzin zastępczych zawodowych. 2. Ilość umieszczonych dzieci w nowych rodzinach zastępczych zawodowych. 3. Liczba funkcjonujących rodzin zastępczych zawodowych. 4. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych. 5. Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie rodzin zastępczych zawodowych. 6. Liczba utworzonych nowych rodzinnych domów dziecka. 7. Ilość umieszczonych dzieci w nowych rodzinnych domach dziecka. 8. Liczba funkcjonujących rodzinnych domów dziecka. 9. Liczba dzieci przebywających w rodzinnych domach dziecka. 10. Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie rodzinnych domów dziecka. 11. Liczba utworzonych nowych rodzin pomocowych. 12. Liczba funkcjonujących rodzin pomocowych. 13. Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie rodzin pomocowych.
	B. Zapewnienie działalności instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba funkcjonujących domów dziecka.

powiatu dla dzieci, które nie znalazły miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. 3. Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
C. Organizowanie opieki i pomocy psychologicznej w rodzinach zastępczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość zatrudnionych psychologów. 2. Liczba przeprowadzonych porad/konsultacji / rozmów. 3. Liczba rodzin objętych pomocą. 4. Liczba dzieci objętych pomocą.
D. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów instytucjonalnej pieczy zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodzin zastępczych. 2. Liczba uczestników szkoleń dla rodzin zastępczych. 3. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka. 4. Liczba uczestników szkoleń dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka. 5. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla dyrektorów instytucjonalnej pieczy zastępczej. 6. Liczba uczestników szkoleń dla dyrektorów instytucjonalnej pieczy zastępczej.
E. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. 2. Liczba uczestników szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
F. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formy udzielanego wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej. 2. Liczba osób korzystających ze wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej.
G. Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zatrudnionych koordynatorów pieczy zastępczej. 2. Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów pieczy zastępczej.
H. Finansowanie kosztów świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszt finansowania funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Ząbkowickiego. 2. Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Ząbkowickiego.

	<p>zastępczej na terenie Powiatu Ząbkowickiego lub na terenie innego powiatu, pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, szkoleń kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Koszt finansowania funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Ząbkowickiego. 4. Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Ząbkowickiego. 5. Koszt finansowania funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci z terenu Powiatu Ząbkowickiego przebywających na terenie innego powiatu. 6. Liczba dzieci z terenu Powiatu Ząbkowickiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innego powiatu. 7. Koszt finansowania funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej dla dzieci z terenu Powiatu Ząbkowickiego przebywających na terenie innego powiatu. 8. Liczba dzieci z terenu Powiatu Ząbkowickiego przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innego powiatu. 9. Koszt pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze. 10. Liczba osób opuszczających rodziny zastępcze, którym przyznano pomoc na usamodzielnienie. 11. Koszt pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinne domy dziecka. 12. Liczba osób opuszczających rodzinne domy dziecka, którym przyznano pomoc na usamodzielnienie. 13. Koszt pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne. 14. Liczba osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, którym przyznano pomoc na usamodzielnienie. 15. Koszt szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora
--	---	--

		<p>placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.</p> <p>16. Liczba osób uczestniczących w szkoleniu.</p> <p>17. Koszt szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.</p> <p>18. Liczba osób uczestniczących w szkoleniu.</p>
	I. Organizowanie w szkołach, ośrodkach kultury i świetlicach wiejskich zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży.	<p>1. Liczba zorganizowanych w szkołach zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>2. Liczba zorganizowanych w ośrodkach kultury zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>3. Liczba zorganizowanych w świetlicach wiejskich zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>4. Skąd pochodziły środki na przeprowadzenie zajęć?</p>
	J. Realizacja w szkołach programów profilaktycznych w zakresie przemocy w rodzinie, uzależnień i innych sytuacji kryzysowych.	<p>1. Liczba realizowanych programów.</p> <p>2. Zakres realizowanych programów.</p> <p>3. Skąd pochodziły środki na realizację programów.</p> <p>4. Liczba uczniów objętych programami.</p>
	K. Przeciwdziałanie niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców poprzez organizowanie poradnictwa, terapii i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.	<p>1. Czy realizowane było poradnictwo, terapia i warsztaty umiejętności wychowywania dla rodziców?</p> <p>2. Liczba osób, które skorzystały z w/w.</p>
	L. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli i wychowawców w zakresie przemocy, uzależnień i innych sytuacji kryzysowych.	<p>1. Liczba zorganizowanych szkoleń.</p> <p>2. Zakres przeprowadzonych szkoleń.</p> <p>3. Liczba osób przeszkolonych.</p>
	M. Zapewnienie dostępu do szkolnictwa specjalnego.	<p>1. Liczba wydanych skierowań do SOSW.</p> <p>2. Liczba wydanych skierowań do MOS.</p> <p>3. Liczba wydanych skierowań do MOW.</p> <p>4. Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego przez PCPPPiDN.</p> <p>5. Liczba dzieci i młodzieży w SOSW w Ząbkowicach Śl.</p>

	N. Realizacja przez szkoły programów na rzecz bezpieczeństwa młodzieży.	1. Liczba realizowanych przez szkoły programów na rzecz bezpieczeństwa młodzieży. 2. Liczba uczniów objętych programami.
	O. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na zwiększenie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych.	1. Wysokość środków pozyskanych na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych.
II. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży opuszczającej rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą.	A. Objęcie wsparciem młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz opuszczającą pieczę zastępczą w ramach projektów EFS lub innych środków finansowych pozyskanych przez powiat ze źródeł zewnętrznych.	1. Wysokość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych na wsparcie młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym opuszczającą pieczę zastępczą. 2. Liczba osób objętych wsparciem. 3. Rodzaj wsparcia.
	B. Pomoc w integracji ze społeczeństwem młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym opuszczającą pieczę zastępczą i placówki opiekuńczo-wychowawcze poprzez objęcie wsparciem przez koordynatorów pieczy zastępczej, prowadzenie pracy socjalnej, współpracę z psychologiem w celu znalezienia pracy i mieszkania.	1. Liczba osób objętych pracą socjalną. 2. Liczba osób objętych wsparciem koordynatora. 3. Liczba osób objętych wsparciem psychologa.
	C. Zapewnienie środków finansowych w budżecie powiatu na wypłatę świadczeń należnych wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą.	1. Liczba osób objętych wsparciem w zakresie wypłaty środków na usamodzielnienie. 2. Wysokość wypłacanego wsparcia na usamodzielnienie. 3. Liczba osób objętych wsparciem w zakresie wypłaty środków na zagospodarowanie. 4. Wysokość wypłacanego wsparcia na zagospodarowanie.

		<ul style="list-style-type: none"> 5. Liczba osób objętych wsparciem na kontynuację nauki. 6. Wysokość wypłaconego wsparcia na kontynuację nauki.
III. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych, poprzez rehabilitację społeczną i zawodową przy udziale środków własnych powiatu i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.	A. Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Domu Opieki im. Św. Jadwigi Śl. w Henrykowie.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób uczęszczających na WTZ. 2. Środki przeznaczone na funkcjonowanie WTZ. 3. Wysokość środków własnych powiatu przeznaczonych na funkcjonowanie WTZ. 4. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na funkcjonowanie WTZ.
	B. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, a w szczególności dzieciom i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Liczba złożonych wniosków na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (z podziałem na dorosłych, młodzież i dzieci). 2. Liczba osób korzystających z turnusów (z podziałem na uczestników i opiekunów). 3. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z turnusów (z podziałem na uczestników i opiekunów). 4. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
	C. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Liczba złożonych wniosków – wnioskowana kwota. 2. Formy dofinansowania. 3. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. 4. Liczba organizacji/osób korzystających z dofinansowania.
	D. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Liczba złożonych wniosków. 2. Liczba przyznanych dofinansowań. 3. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie.
	E. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Liczba złożonych wniosków. 2. Liczba przyznanych dofinansowań. 3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie.

<p>F. Realizacja Programów PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych w tym „Wyrównywanie różnic między regionami” i „Aktywny Samorząd”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba złożonych wniosków w ramach poszczególnych programów. 2. Liczba przyznanych dofinansowań w ramach poszczególnych programów. 3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie w ramach poszczególnych programów.
<p>G. Utrzymanie standardów usług w domach pomocy społecznej na terenie powiatu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba funkcjonujących DPS. 2. Liczba osób w DPS. 3. Liczba osób zatrudnionych w DPS. 4. Środki finansowe powiatu przeznaczone na funkcjonowanie DPS. 5. Wysokość środków wojewody przeznaczonych na funkcjonowanie DPS.
<p>H. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży w wieku szkolnym poprzez zapewnienie równego dostępu do edukacji i kontaktu ze środowiskiem szkolnym poprzez umożliwienie dostępu do indywidualnego nauczania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba uczniów korzystających z indywidualnego nauczania. 2. Liczba godzin indywidualnego nauczania. 3. Koszt indywidualnego nauczania.
<p>I. Utrzymanie i prowadzenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w stopniu lekkim i umiarkowanym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba funkcjonujących SOSW. 2. Liczba dzieci i młodzieży w SOSW. 3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie SOSW.
<p>J. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych oraz zajmujących się aktywizacją ludzi starszych, w tym w również formie wsparcia materialnego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba stowarzyszeń objętych wsparciem. 2. Liczba osób w stowarzyszeniach. 3. Liczba stowarzyszeń objętych wsparciem finansowym przez Powiat Ząbkowicki. 4. Liczba osób w stowarzyszeniach objętych wsparciem finansowym. 5. Wysokość przekazanych środków finansowych.
<p>K. Realizacja projektów w ramach środków zewnętrznych skierowanych do osób niepełnosprawnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba realizowanych projektów. 2. Liczba osób objętych wsparciem. 3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów.

<p>L. Propagowanie organizowania wśród dorosłych, dzieci i młodzieży grup wolontariuszy chętnych do niesienia pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym i ich rodzinom.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba funkcjonujących grup wolontariuszy. 2. Liczba wolontariuszy.
<p>M. Rozpowszechnianie w prasie lokalnej dobrych praktyk dotyczących życia w społeczeństwie ludzi starszych (uroczyste obchody Dnia Babci i Dziadka, funkcjonowanie Klubów Seniora, działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku itp.).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba publikacji.
<p>N. Prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba realizowanych programów profilaktycznych. 2. Liczba osób objętych programami. 3. Inne formy profilaktyki (jakie?). 4. Liczba osób objętych innymi programami profilaktyki.
<p>O. Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe oraz szkolenie i przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy budynek PUP jest przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych. 2. Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem. 3. Liczba szkoleń przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. 4. Koszt szkoleń dla osób niepełnosprawnych. 5. Liczba przekwalifikowanych zawodowo osób niepełnosprawnych. 6. Koszt przekwalifikowań.
<p>P. Zwrot kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych lub adaptacji i nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem. 2. Wysokość środków finansowych na ten cel.

	funkcjonowanie w zakładzie pracy.	
	Q. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób niepełnosprawnych, dla których dofinansowano wyposażenie stanowiska pracy. 2. Wysokość środków finansowych na ten cel.
	R. Udzielanie jednorazowej bezzwrotnej pomocy na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osobę niepełnosprawną.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób objętych wsparciem. 2. Wysokość środków finansowych na ten cel.
	S. Podejmowanie działań w zakresie pozyskiwania środków z Unii Europejskiej na rzecz poprawy sytuacji zawodowej osób niepełnosprawnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba realizowanych projektów. 2. Liczba osób objętych wsparciem. 3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów.
IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	A. Zapewnienie działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie i ofiar handlu ludźmi na terenie powiatu wraz z hostelem zapewniającym schronienie ofiarom przemocy w rodzinie i ofiarom handlu ludźmi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba funkcjonujących OIK. 2. Formy udzielonego wsparcia. 3. Liczba osób korzystających ze wsparcia (z podziałem na dzieci, kobiety i mężczyzn). 4. Liczba osób korzystających z hostelu (z podziałem na dzieci, kobiety i mężczyzn). 5. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie OIK.
	B. Rozszerzenie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej (dla osób mających problem z dojazdem do siedziby ośrodka) poprzez udzielanie porad i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w punktach informacyjno-konsultacyjnych na terenie gmin powiatu (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna itp.).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba prowadzonych punktów informacyjno-konsultacyjnych. 2. Liczba osób objętych wsparciem (z podziałem na gminy).
	C. Tworzenie i wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba realizowanych programów. 2. Liczba osób objętych programami.

		3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programów.
V. Przeciwdziałanie bezrobociu.	A. Realizacja założeń Powiatowego Programu Działań na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy dla Powiatu Ząbkowickiego, określane co roku Uchwałą Rady Powiatu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, dla których zorganizowano staże. 2. Koszt organizacji staży. 3. Liczba osób, dla których zorganizowano prace interwencyjne. 4. Koszt organizacji prac interwencyjnych. 5. Liczba osób, dla których zorganizowano roboty publiczne. 6. Koszt organizacji robót publicznych. 7. Liczba osób, dla których zorganizowano prace społecznie użyteczne. 8. Koszt organizacji prac społecznie użytecznych. 9. Liczba osób, dla których zorganizowano szkolenia. 10. Koszt organizacji szkoleń i dojazdów na szkolenia. 11. Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej. 12. Wysokość przekazanych środków. 13. Liczba refundacji kosztów doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy. 14. Wysokość środków finansowych na ten cel. 15. Liczba osób objętych przygotowaniem zawodowym dorosłych. 16. Koszt przygotowania zawodowego dorosłych. 17. Liczba zorganizowanych targów pracy. 18. Liczba ofert pracy. 19. Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym i pośrednictwem pracy. 20. Liczba osób uczestniczących w funkcjonowaniu klubu pracy.
	B. Wsparcie realizacji celu strategicznego zawartego w Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu – poprawa warunków życia każdego mieszkańca powiatu, zmniejszenie bezrobocia do poziomu minimum.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób bezrobotnych. 2. Liczba osób aktywnych zawodowo. 3. Stopa bezrobocia.

	C. Aktywne i zapobiegawcze działania dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo, polegające na aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formy aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. 2. Liczba osób objętych wsparciem.
	D. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia oraz wsparcie grup szczególnego ryzyka dla zwiększenia ich szans na zatrudnienie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób długotrwanie bezrobotnych. 2. Liczba osób długotrwanie bezrobotnych, które zostały objęte wsparciem polegającym na zmianie ich statusu na rynku pracy. 3. Jakie grupy szczególnego ryzyka zostały objęte wsparciem? 4. Formy i zakres wsparcia.
VI. Podnoszenie jakości usług w jednostkach pomocy społecznej.	A. Wzmacnianie potencjału kadr służb społecznych – organizowanie i finansowanie szkoleń dla kadry kierowniczej ośrodków pomocy społecznej na szczeblu powiatowym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zorganizowanych szkoleń. 2. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.
VII. Krzewienie idei społeczeństwa obywatelskiego.	A. Kształtowanie postaw obywatelskich skierowanych na pomoc innym poprzez akcje informacyjne i edukacyjne, kreowanie opinii i świadomości społecznej pozbawionej negatywnych stereotypów postrzegania życia społecznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba akcji informacyjnych i edukacyjnych. 2. Sposób kreowania opinii i świadomości społecznej pozbawionej negatywnych stereotypów postrzegania życia społecznego.
	B. Działania na rzecz inicjatyw społeczności lokalnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakie działania stosowano?
	C. Wspieranie przedsięwzięć o charakterze lokalnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakie przedsięwzięcia były wspierane?

Finansowanie Strategii

Z uwagi na długofalowość realizacji Strategii oraz różnorodność jednostek i organizacji realizujących zadania w niej uwzględnione, środki finansowe na realizację zadań będą

uwzględniane w rocznych planach finansowych poszczególnych jednostek. Jednostki i organizacje uczestniczące w realizacji programu będą aplikować o środki zewnętrzne na realizację właściwych sobie zadań określonych w Strategii.

Środki finansowe na realizację zadań przewidzianych w Strategii będą pochodzić z:

1. Budżetu Powiatu Ząbkowickiego w tym planów finansowych jednostek organizacyjnych powiatu.
2. Dotacji budżetu Państwa na realizację zadań własnych i zleconych.
3. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
4. Funduszy Europejskich.
5. Środków pozyskiwanych w ramach programów resortowych oraz grantów.

Jednostki organizacyjne powiatu, jak również inne instytucje i organizacje będące realizatorami i partnerami Strategii, będą podejmować starania w kwestii pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań strategicznych.

Cele i zadania określone w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata: 2022 – 2027 wskazują na kierunek rozwoju polityki społecznej Powiatu Ząbkowickiego, zatem potrzeby finansowe na ich realizację będą uwzględniane rokrocznie w planie budżetu Powiatu Ząbkowickiego.

Spis tabel

Tabela 1. Ludność gmin Powiatu Ząbkowickiego wg płci oraz miejsca zamieszkania.	7
Tabela 2. Ludność powiatu wg prognozy GUS.	8
Tabela 3. Dane dotyczące ilości urodzeń i zgonów na terenie Powiatu Ząbkowickiego w rozbiciu na poszczególne gminy w latach 2019-2021 na podstawie informacji przekazanych przez USC.....	9
Tabela 4. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w Powiecie Ząbkowickim.	11
Tabela 5. Środki pozyskane przez Powiatowy Urząd Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach: 2014 – 2020	12
Tabela 5.1. Limity środków przyznane na fundusz pracy w 2021 r.....	12
Tabela 5.2. Algorytm (Środki finansowe limit - 3 880 258,30 zł).	13
Tabela 5.3. Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Ząbkowickim (V)”	14
Tabela 5.4. Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie ząbkowickim(VI)”	15
Tabela 5.5. Projekt „Poprawa szans na zatrudnienie osób bezrobotnych z Powiatu Ząbkowickiego”	16
Tabela 5.6. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	16
Tabela 5.7. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	17
Tabela 5.8. Plan zadań wynikający z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych na 2021 rok	18
Tabele 5.9., 5.10. „COVID-19 - ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 ...	19
Tabela 5.11. „COVID-19 - ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19	20
Tabela 5.12. „COVID-19 - ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19	21
Tabela 6. Dane dotyczące osób korzystających z różnych form aktywizacji zawodowej w latach: 2018 – 2020.	22
Tabela 6.1. Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w 2020 i 2021 roku	26
Tabela 6.2. Osoby niepełnosprawne objęte wsparciem w latach 2020 - 2021	26
Tabela 7. Dane dotyczące zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach: 2018 – 2021.	27
Tabela 8. Dane dotyczące ofert pracy w latach: 2018 – 2021.	28
Tabela 8.1. Rozwój przedsiębiorczości 2 latach 2019 - 2021	28

Tabela 9. Dane dotyczące ilości orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych dla mieszkańców Powiatu Ząbkowickiego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Dzierżoniowie.	31
Tabela 10. Informacja o celu złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złożonego do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w latach: 2018 – 2020 r.	32
Tabela 11. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych w latach: 2008 - 2021	34
Tabela 12. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.	36
Tabela 13. Wykorzystanie środków w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w podziale na poszczególne obszary dofinansowania (na dzień 31.12.2021 r.).....	37
Tabela 14. Wykorzystanie środków PFRON na dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.	42
Tabela 15. Powody przyznania pomocy rodzinie przez Ośrodki Pomocy Społecznej.....	45
Tabela 16. Dane dotyczące liczby osób i rodzin korzystających z różnych form pomocy.....	46
Tabela 17. Dane dotyczące ilości wniosków rozpatrzonych przez Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	47
Tabela 18. Liczba rodzin zastępczych (stan na dzień 31.12.2021 r.).....	49
Tabela 19. Struktura wiekowa pełniących funkcję rodziców zastępczych.....	51
Tabela 20. Struktura wiekowa dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	51
Tabela 21. Wysokość pomocy finansowej wypłacanej w 2020 roku rodzicom zastępczym na powierzone im dzieci.....	51
Tabela 22. Liczba dzieci i młodzieży skierowanej do placówek resocjalizacyjnych w latach: 2018 – 2020	52
Tabela 23. Dynamika przestępczości w latach: 2018 - 2020.....	53
Tabela 24. Przestępstwa popełniane przez nieletnich w latach: 2018 - 2020	54

Tabela 25. Rodzaj działań podejmowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej..... 57

Spis wykresów

Wykres 1. Powierzchnia gmin Powiatu Ząbkowickiego.	6
Wykres 2. Ludność gmin Powiatu Ząbkowickiego.	6
Wykres 3. Struktura wieku ludności Powiatu Ząbkowickiego.....	7
Wykres 4. Udział liczby osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym (38.651 osób).....	10
Wykres 5. Bezrobocie w Powiecie Ząbkowickim w latach: 2014 – 2021.....	11
Wykres 6. Osoby niepełnosprawne zamieszkujące na terenie Powiatu Ząbkowickiego w podziale ze względu na wiek.	30
Wykres 7. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach: 2018 – 2020 w rozbiu na kobiety, mężczyzn oraz dzieci i młodzież.	31
Wykres 8. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych w latach: 2009 - 2021	33
Wykres 9. Udzielone dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego w latach: 2015 – 2021 w podziale na ilość osób	35
Wykres 10. Liczba rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych w latach: 2018-2021	49
Wykres 11. Podział rodzin zastępczych (stan na dzień 31.12.2021 r.).....	50
Wykres 12. Liczba osób objętych pomocą świadczoną przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w podziale na wiek	57
Wykres 13. Ilość klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej w podziale na gminy	57